

HACCIN

HAC :

- Hac, tek kelimeyle müthiş ibadet ! Müthişliği, zarfında değil mazrufunda yani taşıdığı ruh ve barındırdığı potansiyelde saklı. Eğer hac ibadeti kaybettiği ruhuna yeniden kavuşursa, içerisinde taşıdığı potansiyel kendisini açığa vuracak, bu insan için ve insanlık için bir yeniden diriliş müjdesi olacaktır.
- Hac, (Şeairillah) "Allah'ın sembolleri"nden oluşan bir ibadettir. Herkes bilir ki her sembolün sembolize ettiği bir hakikat vardır. Taşıdığı hakikatleri bir yana itip sembollere sarılmak, önce insanı öldürüp sonra cesedine sarılmaya benzer. İşte Hac ibadetini müthiş kılan ruh ve potansiyelden kastımız budur.
- Yeni bir toplumun inşası için, yeni bir insanın inşası kaçınılmazdır. Yeni bir insan, yani Allah'a, kendisine, topluma ve herşeye karşı sorumluluğunun bilincine ulaşmış bir insan, dahası kendisi ile ve Rabbi ile tanışık bir insan.
- Kendi saadetini üyesi olduğu insanlık ailesinin saadetinde gören, bilmekle yetinmeyip anlama (idrak) seviyesine erişen, maddesine bakmakla yetinmeyip manayı gören, işitmekle yetinmeyip kavrayan, yaptığını taklit ederek yapmakla yetinmeyip bilerek ve düşünerek yapan, kabiliyetli olmakla yetinmeyip kabiliyetlerini Allah'ın istediği şekilde kullanan, inancım (imânım) var demekle yetinmeyip inandığı gibi yaşayan, şirkten uzak durmakla yetinmeyip İbrahim gibi put kıran, tevbe etmekle yetinmeyip Âdem gibi cenneti arayan, şeytana uymamakla yetinmeyip Hacer gibi şeytanı taşıyan bir insan ...
- Yeni bir insanın inşası, yeni bir bilinç inşasıyla mümkündür. Bilinç (şuur) bir davranışı ibadete dönüştüren tek iksirdir. Yeni bir bilinç inşası, " İbadetlerin Yeniden Kazanılması " için şarttır. Çünkü biz ibadetleri kaybettik. Namazı kaybettik, orucu kaybettik, zekatı kaybettik, hacı kaybettik yani bütün ibadetlerin ruhunu, manasını kaybettik. " İbadeti Yeniden Kazanmak " **ibadetleri, manalarını bilerek ve düşünerek yapmak** demektir.
- Her ibadeti insanın Allah'a yolladığı bir mektuba benzetebiliriz. Şuursuz ve ruhsuz ibadetlerimiz içi boş mektuba döndüler. Zarf vardı, hatta pek albenili ciciyi biciliydi ama mazruf yoktu. Oysa ki zarf kıymetini içinde taşıdığı mesajdan alırdı. İşte içerisinde şuur bulunmayan bir ibadet de, içi boş bir zarfı andırıyordu. Elbette içinde mesajı olmayan bir mektup ile sonuca (arzulanana) ulaşamayacaktır.
- İnsan ruh ve bedenden oluştuğu gibi, ibadet de şekil ve manadan oluşmaktadır. Yani şekil de mana da ihmal edilmemelidir.
- "Ona bir yol bulabilen insanın haccetmesi Allah'ın insanlar üzerindeki hakkıdır" (Ayet meali). Bu ayet hacca gitmenin şartını imkandan çok imana bağlamıştır. Yani "Ona yol bulabilmek " için en büyük imkan, imandır.
- Resûlullah (a.s.m), şu hadis ile haccın sadece zenginlere mahsus bir ibadet olmadığını apaçık söylemektedir. " Hac ve umre körüğün madenini posasını temizleyip yok ettiği gibi fakirliği ve günahları yok eder."
- Hac, mahşerin provasıdır.
- Sen zaten O'na aitsin, O'ndan geldin ve yine O'na döneceksin. Hac, işte bu dönüşü dünyada yaşamaktır.
- Hac, insanlığın Allah'a yürüyüş destanını her mü'minin kendi şahsında tekrar yaşamasıdır.
- Hac, insanoğlunun uzaklaştığı fitratına yeniden dönüşünü temsil eder.
- Hac, kendi kendisine yabancılaşan bireyin kimliğini, kişiliğini bulup kendisiyle barışık ve tanışık yaşamak için başlattığı soylu yolculuğun adıdır.
- Hac, Âdem rolünü oynayan her bir insanın, yitirdiği cenneti aramaya çıkmasıdır.
- Âdem'siniz. Yitik cennetinizi aramaya çıkacaksınız, yani kaybettiğiniz özünüzü, uzaklaştığınız fitratınızı, günah ve isyanla kirlettiğiniz vicdanınızı, harabeye dönen kalbinizi, hurafelerin ve lüzumsuz kültür çöplüğüne dönen aklınızı, kısaca kendinizi aramaya çıkacaksınız...
- Önce niyet etmelisin. Niyet ; yani kasıt, karar, neyi niçin yapacağını bilmek.

- Neyi niçin yapacağını bilmeyenlerin nasıl yaptığının hiçbir önemi yoktur.

MANALARI :

- İbadeti ibadet yapan niyettir. Aklın niyeti bilinç, kalbin niyeti marifet, bedeninin niyeti ameldir. Niyet, ibadeti âdetten ayıran şeydir.
- Seni davet edeni misafir edeceğin tek yerindir kalbin, kalbini boşaltmalısın, orayı misafirine hazırlamalısın. Kalbin Kâbe'ndir senin. Kâbe'ni putlardan temizleyerek İbrahim'in rolüne soyunacaksın.
- Unutma ki, dünya ve dünyalıklar bir okyanus, kalbinse bir gemi. Eğer su geminin içine girerse gemi batacaktır. Batmamak için kalbini sağlamlaştırılmalı, su almaz hale getirmelisin.
- Tıpkı kalbin gibi zihninin ağırlıklarını da bırakmalısın. Yük etmemelisin bu aşk yolculuğunda. Yol boyunca her adımda tortularını atarak ilerlemelisin. Yürek teri, alın teri, zihin teri dökmelisin. Yüreğin yanmalı, alnın tomurcuklanmalı, gözün ağlamalı.
- Ağlayamazsan kesinlikle anlayamazsın. Cennetten kovulan bir Âdem mahviyeti içerisinde olmalısın, "davete kabul edilir miyim, yoksa kapıdan mı çevrilirim ? " korkusu içinde yol almalısın.
- Yüreğinin en derinlerinde bir aşka hamile kalmalısın.
- Hasretin yüreğini çöle, gözlerini göle çevirmeli, oraya sen varmadan yüreğini yollamalısın. Seni götüren ayakların değil yüreğin olmalı. Yüreğin dururken ayaklarına yük olmamalısın.
=====
- Hac, daima Allah'a doğru gitmek , sürekli Allah'a doğru olmak'tır.
- Burada her şey niyete bağlıdır. Hac tamamen "niyet"tir. Daima niyet halinde ol, "kendini bil", bilinçli ol. **Ne yaptığını ve niçin yaptığını bil.** "Ameller"inin zahirinde boğulma, anlamlarından gafil olma. Bunların 'hepsi işaret'tir **unutma !**
- Allah, insana anlatmak istediği herşeyi, Hac'da ortaya dökmüştür ! Hac, O'na dönüşün bir göstergesidir. O, mutlak ebediyettir. O, sonsuzdur. O'nun sınırı, ucu-bucağı yoktur. O'na dönüş, mutlak kemal, mutlak iyilik, mutlak güzellik, mutlak güç, ilim, değer ve hakikate doğru hareket etmek; yani Mutlak'a doğru hareket, mutlak kemale doğru mutlak hareket, ebedi hareket demektir. Yani sen, bir "ebedi oluş"sun, bir "sonsuzluk hareketi"sin. Allah senin "durak yer"in değil, "maksad"ındır. Allah, senin seyr-i sefer çizginin en son noktası değildir. Senin seferin, ebedi hicretin, öyle bir cadde, öyle bir yol üzerindedir ki onun son noktası yoktur. Senin üzerinden gittiğin yol, asla bitmeyecek bir yoldur. Mutlak gidiştir yani. Allah, senin kainattaki ve kendi varlığındaki bu hareketinde, ebedi değişim, hareket ve hicretinde, "yön" göstericidir, bir durak, bir son nokta değildir.
- Mekke'ye mi geldin ? Kâbe'de durma ! Harem'de de kalma. "Kâbe'ye varıncaya dek" yönünü şaşırmanın için, başka kiblelerin seni aldatmaması için Kâbe kible idi, "Kâbe'de kible başka bir yerdir". Oraya yönel, büyük sefere yönel, Kâbe'de seferinden daha büyük bir yolculuğa, Hacc-ı Ekber'e! Bugün, azimet günüdür. Her nerede olursan ol, ihramı giy ve "Mekke'nin dışına çık!". Zira Büyük Hac, Kible'yi aşmak, geride bırakmaktır. Kâbe'den daha şerefli neresi var?... Görünceye kadar yürüsün !..
- Hac, Kâbe'yi terkle başlar ! Peki o zaman Kâbe'ye yönelmek, bulunduğum yerden ayrılıp Kâbe'ye doğru yönelmek niyeydi ? İçinde Kâbe'nin bulunduğu seyahat, ne idi ? Küçük Hac, yani Umre idi !.. Öyleyse şimdi başlayan seyahat, Kâbe'den sefere çıkmak, Mekke'yi terk etmek nedir ? Büyük Hac'dır !.. Haccın "Kâbe'ye gitmek" değil, "Kâbe'den gitmek" olduğunu iyi öğren, maksadın Kâbe olmadığını anla ! Allah'ın evini terk etmektir söz konusu olan. Şimdi sen ey Hacı, "kendinden geçme"nin zirvesinde, kendinde "Kâbe'yi bırak artık" diyebilme liyakatini bulabiliyorsun. Sen, Kâbe'den daha yakınsın şimdi O'na ! Kâbe'yi ziyaret sona ermiştir. Kâbe seni "senlik"ten

"kendi"ne getirdi. Sen, Allah'a doğru yürü !...
Artık "Evi" değil, "Evin Rabbi"ni Haccet !..

=====

- Haccin hakikati, Allah'tan başka her şeyden geçmektir.
 - Her peygamber ve veli mutlaka himmetini Kâbe'ye bağlamıştır. Başka yerlerde kalbi vecde gelmeyenlerin orada vecde gelmesinin sebebi budur. Çünkü temiz ruhlarla beraber olmanın, insanın üzerinde çok büyük tesiri vardır. Nefsi arındırmanın yollarından biri de, salih insanların içinde bulundukları ve Allah'ı zikirle mânen imar ettikleri yerlerde bulunmaktır.
 - Dünya gözü ile Allah'a bakabilmenin mümkün olmadığını düşünerek, hacda Beytullah'a bakmanın, sanki ahirette Beyt'in Rabbi'ne nazar olduğu inancı içinde, O'na erişmenin özlemi, hasret ve iştiağı içinde olmaktadır.
 - Hac yolculuğu için dünyevi hazırlık, Allah'ı görmeyi isteyen kişi için de takva hazırlığı gerekir.
 - Ahirette Cenab-ı Hak'la görüşmeyi arzulayan kişi, dünyadaki vesilelere sarılır. Aşık, sevdiğinin uzaktan ve yakından ilgisi bulunan her şeye iştiağı duyar. Bu sebeple Allah'a âşık olan mü'min, Allah'a izafe edildiği için (Allah'ın evi dendiği için) Kâbe'ye kavuşmayı şiddetle arzular.
- =====
- Hac'da kendini keşfe gidiyorsun. Vardığın yerde kendini yeniden tanıyacak ve tanımlayacaksın.
 - Ayrıca şunu da bil ki, Hacılar Mekke'ye aradıkları şeyi kendileri getirirler.
 - Hac'daki her bir saniye bir fırsattır, fırsatlarını dopdolu değerlendir. Zaman kaybedecek yer değil orası. Unutma ! Çünkü amacın, bütün her şeyinle hacı olmak. Kalbin, aklın, ruhun, gözün, kulağın ... bütün kabiliyetlerin, bütün hislerin hacı olmalı, hacdan hissesini almalı, kiblesini bulmalı, sıratı müstakimine gelmeli, saadetine ermeli...
 - Hac, ruhumuzu çokluktan bire, muhitten merkeze doğru çekerek, ölüm anına yakınlaştırdır bizi. Kulluğumuzun deneneceği "sırat"lara değer ayaklarımız bu yolculukta.
 - Kabını terk et ki, Kâbe'ni bulasın...
- =====

Hac, ALLAH'a ulaşmayı ve kavuşmayı istemektir. Yani, Allah'ı talep etmektir, o yolda devam etmektir.

Resûlullâh (a.s.m) şöyle buyurdu: Her kim şu beyte gelir, kadına yaklaşmaz, fiske işlemmezse, o kimse anasından doğduğu gün gibi döner.

Resûlullâh (a.s.m) şöyle buyurdu: "Beytullah"ı ulaştıracak azık ve binek hayvanına mâlik olup da, haccetmeyen kişinin yahudi veya hristiyan olarak ölmesinin kendisince ne önemi vardır.

Umre, kendisi ile öbür umre arasındaki zaman içinde işlenen günahlara kefarettir. (Müslim)

MİKAT:

- Âdemsin, Âdem gibi ırklar üstü, Âdem gibi coğrafyalar üstü, Âdem gibi renkler üstü, Âdem gibi uluslar ötesi olmalısın. İrkin, kavmini, ulusunu, ait olduğun sosyal ve siyasal yapıyı bir kenara atmalısın. Bayrakları, ülkeleri, sınırları, sancakları arkada bırakmalısın. Sen, hacda sadece kendin olmalısın. Bütün bunlar seni kendin olmaktan alıkoyan şeyler.
 - Sadece sırtındaki elbiseleri değil, içindeki seni ayrıcalıklı kıldığına inandığın duygu ve düşünceleri de Mikat'ta bırakmalı, haram duygu ve düşüncelerle Harem'e girerek, İlâhî mahremiyete manevi tecavüzde bulunmamalısın. Anadan doğduğun gibi gelmelisin huzura. Üzerinde dünyevi rütbelerden birini taşıyor olman, özel muamele istediğine, ayrıcalık arzuna delil sayılarak, eksi puanına yazılabilir.
 - Şunu iyi bil ki, gelişin dönüşünü belirleyecektir.
- =====
- **Mikat** (vakit) **buluşma vakti** demektir. Mikat mahalline geldiğinde, büyük randevu, **Allah ile buluşma** ve kavuşmayı simgeleyen Hac başlar. Mikat'a giren mü'min kendisini Tur Dağı'na Allah ile konuşmaya giden Hz. Musa (a.s) gibi hissetmelidir. Acaba Allah ile nasıl buluşacaktır ? O'nu, rahmetini, azametini nerede, nasıl ve ne kadar görebilecektir ?

Acaba Allah kendisini kabul edecek midir ? Hac, onun için gerçekten ilâhî bir randevuya dönüşecek midir ? Dahası mahşerdeki asıl buluşmanın bir provası olacak mıdır ?

=====

- "Ben" demek, büyüklük taslama ve dolayısıyla "ayrımcılık", yani "sınır" ve dolayısıyla "tefrika" demektir. Zülhuleyfe'de bütün "ben"lerin için bir mezar kaz; kendini, kendi cenaze merasiminde kendi ölümüne şahit tut. Kendi mezarının ziyaretçisi ol, kendi hayatının takdirini kendi ellerinle kendin oluştur, Mikat'ta öl. Mikat ile Miad arasındaki alanda yeniden diril. Burası kıyamet alanıdır. "Ben" Mikat'ta kalmıştır. Şimdi harekete geçip coşan ruh'lardır.
- =====
- Mikat mahalline varınca, bedenlerini su ile, **kalplerini tevbe ile yıkarlar**. İhram için elbiselerini çıkarıp soyunduklarında, içlerindeki kin ve hasedi de söküp çıkarırlar, kalplerinden heva düğümleriyle dünya sevgisini çözüp atarlar. İçlerinden çıkarıp attıkları şeylere bir daha dönmezler. "Lebbeyk Allahümme Lebbeyk..." diyerek Hakk'ın davetine icabet ettikten sonra bir daha nefsin, şeytanın ve hevanın çağrılarına icabet etmezler !

İHRAM:

- Önce **her şeyden soyunmalısın**. Her şeyi ama her şeyi atmalısın. Sadece önü arkası açık sandalet gibi sade ama "yalın ayak" sembolünü yok etmeyen bir şey giymene ruhsat vardır. Çorap kesinlikle yasaktır. O toprakların seninle, bedenle tanışmasını mümkün oldukça engellemeyeceksin.
 - Ayağını bir toprak hattı gibi koymalısın Harem'in topraklarına ki akım tamamlansın, ve kutsal bölgenin kutsiyetinden bedenle ruhun da yararlansın. İhrama girdin ve dünya arkanda kaldı.
 - Yeter, cesedine çok itina gösterdin şimdiye kadar, şimdi içine dön ve ruhunu süsle, onu güzelleştir.
 - orası "el ne der" kaygısının yerini, tamamiyle "Allah ne der" kaygısının aldığı makamdır.
 - İhram yasaklarının bir amacı da sana, Allah karşısındaki acziyetini ve yetersizliğini göstermektir.
 - Alışkanlıklarını yak ki evrenin sırrına eresin. Cesedini aş ki, kendini bulasın.
 - Şimdi artık, helallerden de (mübahlardan da) geçerek Allah'a olan muhabbetini, bağlılığını ve teslimiyetini sinamalısın. Tıpkı "Allah bize haramları yasak kıldı, biz O'nun helallerinden de geçtik" diyen Hz. Ali gibi.
 - Hac'da rafeş (şehvet) yok, füsuk (diğer tüm günahlar) yok, cidal (haklı olsa bile kavga ve tartışma) yok. (Ayet mealî). İradenin imtihanında şehvet birinci, sınırlara uymak ikinci, tartışma ve kavga üçüncü duraktır.
 - Düşmanlarıyla savaşanlar, dostlarıyla dalaşamazlar. Dostlarıyla dalaşanlar ise düşmanlarıyla savaşamazlar.
- =====
- * Mikat ile başlayan bu kutsal yolculukta asıl giyilmesi gereken elbise ise takva elbisesi, yani sorumluluk bilincidir. Başlı açık, yalın ayak, aç ve muhtaç, yokluk ve yoksulluk görüntüsü içinde, sonsuz güç ve kudret sahibinin karşısında kendi güç, kudret, makam, mevki ve varlığının bir anlam ifade edemeyeceğini ortaya koymuş bir vaziyette girer, Harem bölgesine. Bu, aynı zamanda insanın millet, sınıf, sosyal durumu gibi insanları birbirinden farklılaştırmaya yol açan çeşitli sosyal unsurların henüz teşekkül etmediği ilk yaratılıştaki insanı, Hz. Âdem'i (a.s) sembolize eder.
 - * Öyle ki artık hacı, beşerî özellikler değil, melekî özellikler peşinde olacaktır. Tıpkı melekler gibi, Allah'a asla isyan etmeyecek, ne emrolunmuşsa onu yapacaktır. En azından hac süresince nefis ve şehvet gibi, beşerî zafiyetlerinden uzak kalacak, elde ettiği yeni alışkanlıkları ile âdetâ melekleşecektir.
 - * Bir yandan barışın sembolü olan ihram, diğer yandan bu barışı sağlamaya yönelik olarak hacının şeytana, şehvetine ve nefse karşı giriştiği görünmez savaşta âdetâ bir zırh niteliği taşır.

- * Haccın başka bir boyutu da, ölümü, dirilişi ve mahşeri hatırlatmasıdır. İhramla ölümü tadalarlar, Arafat'ta diriliş ve mahşeri yaşarlar ve bu ruh ile Allah'ın huzuruna çıkarlar. Bembeyaz ihramlarıyla hacılar, sanki beyaz kefenleriyle kabirlerinden dirilişi ve mahşerde toplanışı hatırlatır bize.
- * İşte bilinçli bir hacı bu diriliş senaryosunu yaşamak suretiyle bundan sonraki hayatında gerçek dirilişe daha iyi hazırlanma sözünü verir kendi kendisine ve ruhunda, kalbî bir dirilişi gerçekleştirir.
- * İhramla, kefenler giyilmiş, âdeta cesetler mîkatta kalmış ve harem bölgeye ruhlar devam etmiştir. **Bütün "ben" ve "benlik" duyguları, elbiselerle birlikte mîkatta çıkartılmış**, "Biz" olarak ilâhî câzibe merkezi olan Kâbe'de birleşmiş ve tekvücut olmuştur.
- * Şu halde ihram, sadece zahiri bir kıyafet değişikliği değil, insanın yaşama ve davranış biçiminin köklü bir değişikliğe uğraması demektir. Böylece kişi, meşru alışkanlık ve bağımlılıklarından kurtularak kendisiyle hesaplaşma fırsatını yakalayacaktır.
- * İhramlı için konulan yasaklar, hiçbir canlıya zarar vermeme, bütün yaratıklara şefkat ve merhamet, zorluklara sabır alışkanlığı kazandırır. Bu eğitimle önce zararsız olmayı, ardından da çevresine faydalı olma alışkanlığını kazanırlar.
- * İhrama giren kişinin elbiselerini bile çıkarıp iki parça beyaz örtüye bürünmesi, adeta **dünya adına taşıdığı her şeyi atıp, Cenâb-ı Hakk'a yürümesini** simgelemektedir. Yalın ve yalnız bir şekilde, tek başına sadece Rabbine kul olduğunu artık daha rahat görebilir. Böyle bir durumda **onu değerli kılacak tek şeyin, Rabbine kulluk olduğunun bilincine varabilir.**
- * Elbiselerini çıkarıp beyaz iki parça beze bürünürken o güne kadar **ruhuna sıkıntı veren, gönlünü rahatsız eden, kalbine ağırlık veren, ne varsa hepsinden soyunmalı** ve haccın kutsal iklimine öyle girmelidir.
=====
- İhram; kefene bürünmeyi, tecerrüd, fena ve mâsiva'dan yüz çevirmeyi, beşeriyet elbisesini atmaya, Hakk'a yönelmeyi, ünsiyete kavuşmak için mana âlemine girmeyi ve burada sonunun ne olacağını düşünmek içindir.
=====
- Küllî bir soyunuşu gerektiriyor ihramlanmak. (Şimdiye kadar kendi kıymetinin ölçüleri bildiğin her şeyden soyunmak.)
- Seni kıymetlendirecek tek şey Rabbine kulluğun, yalnız ve yalnız O'na kul olmağıdır. Renksiz, desensiz, rozetsiz ve bayraksız ihramın yalnız Rabbi'ne nisbet ediyor seni.
- Beyazlara büründükçe heva ve hevesin kökleri dünya toprağından çekiliyor. İhramın içinde emredemeyen, tek bir kıl bile koparamayan, helâl zevklerini dahi tadamayan teslim olmuş bir insan "Lebbeyk; Allah'ım, buradayım, emrine âmâdeyim..." demeye hazırlanıyor. Sanki kendi ben-merkezinin çekiminden kopmuş gibi göklerin çekimine tutuluyor, ötelerin ötesine kayıyor
=====

H A R E M :

- Mü'minin amacı, tüm dünyanın harem olması için çaba göstermek olmalıdır.
- Her insan, bulunduğu yeri canın, malın, ırzın, neslin ve inancın korunduğu, insana insanca davranıldığı, doğaya tecavüzün olmadığı, aksine kuşların ve insanların özgür, taş ve toprağın dahi hürmet gördüğü bir "Harem" yapmanın savaşını vermelidir.
- Hacdaki "harem bölge" uygulaması, insanın değil insana, toprağa, suya, kuşa, ağaca bakışındaki sıradanlığı gidermekte, insan etrafında hürmete (saygıya) layık bir çok şey olduğunu adeta sarsılarak farketmektedir. İnsanoğluna hayatı kolaylaştıran ve dünyayı paylaştığı birçok varlığın, hakkını ihlal ettiğini farketmektedir.
=====
- Sen, "sen olduğun" sürece kayıpsın... Sen, "sen oldukça" Harem'de sana yer yok. "Senlik'ten çık, "senlik'i dışına at, Ev'in içine gir ve bu aileye katıl.
=====
- Haremullah, zahirde Mescid-i Haram'dır. Batında ise **Kâmil insanın kalbidir**. Kâbe putlardan temizlendiği gibi, kâmil insanın

kalbi de taallukattan (Allah'tan başkasına ilgi duymaktan) temizlenmiştir.

- Üç harem vardır: 1- Harem-i Süleymânî: Kalbi, Allah'tan başka şeylere ilgi duymayanların haremidir. 2- Harem-i Nebvî: Ruh, marifetullah ile süslenenlerin haremidir. 3- Harem-i İlâhî: Sırrı, müşahede nuru ile nurlananların haremidir.

T E L B İ Y E :

- Buyur Allah'ım, buyur. Buyur ki Senin ortağın yok, emrine âmâdeyim buyur. Hamd Sana, nimet Senden ve mülk Senin. Ortağın da yoktur Senin. Buyur Allah'ım. İbrahim (a.s) aracılığıyla yaptığın davete icabet ettim, emret.
- Âdem olup adam olmaya, İbrahim olup yanmaya, İsmail olup kurban olmaya, Hacer olup teslim olmaya geldim. **Buyur Allah'ım Buyur !** Kendi adıma, ümmet adına, bütün muvahhidin adına geldim. Buyur !
- "Lebbeyk" demekle, "ben de buradayım" demiş olacaksın. "Allah'ım, Âdem'le başlayıp Hz. Muhammed'le (a.s.m) devam eden Lebbeyk'liler korosuna beni de kat" demiş olacaksın. "Allah'ım, başlanacaklar listesine beni de al, misafirlerine çekeceğin rahmet ziyafetine beni de buyur et" demiş olacaksın.
=====
- "Dâvetini duyduğum, emrine uydum, huzuruna geldim, bütün benliğimle ve içtenliğimle emrindeyim, emrine âmâdeyim " der, ve günlerce bunu birçok ibadetleriyle ve davranışlarıyla isbatlamaya çalışır.
=====
- "Lebbeyk" dedikçe kainatı dudaklarına taşıyorsun. Yaratılan her şeyin sözcüsü, halifesi oluyorsun.
- "Her şey telbiye getirir." ... " Telbiye getiren herkes, telbiye duasını okuduğu vakit, sağında ve solunda bulunan taş, ağaç ve kerpiç lebbeyk zikrini eder." Resûlullah (a.s.m) bunu söylerken doğruya ve batıya işaret ederek, "yeryüzü şuradan şuraya bitinceye kadar " her şeyin telbiyeye katıldığına işaret eder.
- "Lebbeyk" nidaları, sadece Mekke yolunu kısaltmıyor, " Neredesin ? " diye soran Rabbimizin hitabına, bigâneliğimizi de eritiyor; Rabbimizden uzaklığımızı da kapatmaya vesile oluyor. "Buradayım ya Rabbi, buyur." diyoruz ve bizi O'nun emrine icabet etmekten alıkoyan putları, duvarları aradan kaldırmaya çabalıyoruz.
=====

K Â B E :

- Kâbe'nin Kur'an'daki isimlerinden biri Beyt-ül Haram'dır; yani "Güvenlik Evi ". Ona Kur'an'ın verdiği diğer bir isim de Beyt-ül Atık'dır; yani " Özgürlük Evi ". İnsanın ve insanlığın güvenliği ve özgürlüğü ancak İbrahim'i bir teslimiyetle mümkündür.
- Putlarından arındırılıp güvenlik ve özgürlük evi olma fonksiyonunu yeniden üstlenmiş bir Kâbe, bundan böyle insanın yüreğindeki ve zihnindeki putları kıracağı bir merkez olarak kullanılacaktı. İnsanlar, tutkularından, görünür görünmez zincirlerinden, saplantılarından, ideolojik ve şeytani taassuplarından, burada Allah'a söz vererek arınacaklardı.
- Kur'an, "Biz Beyt-ül Haram olan Kâbe'yi kıyam yeri kıldık " şeklinde vurgular. Güvenlik evi olan Kâbe kıyam yeridir. Başta insanın negatif öz benliğine (nefsine) karşı olmak üzere, tutkularına, ayartıcı zaafalarına ve esir edici şehvetine karşı durma yeridir.
- Beyt-ül Haram, insana " Lâ " demeyi öğretir. En soylu başkaldırışı öğretir. Put kırmayı, İbrahim gibi ateşe gönüllü atlamayı öğretir. İsmail gibi kurban olmayı öğretir, Hacer gibi Allah'tan razı olmayı öğretir... Hz. Muhammed (a.s.m) gibi "bir elime güneşi diğerine ay'ı koysalar vallahi dâvamdandır vazgeçmem " demeyi öğretir.
=====

Hacı, Kâbe'yi gördüğü anda, âdeta Kâbe'nin Rabbini görüyormuşçasına tâzim ve hürmet (saygı) etmelidir. İşte bu bilinç içerisinde, kendisine dünya gözüyle Beyt'i gösteren Allah'a şükredip, ahirette de Cemâl'ini göstermesi

için dua etmelidir. Kâbe'de Namazda iken, Kâbe'ye doya doya gözyaşları içerisinde bakmak, tavsiye edilir. Mesele yalnızca fiziki planda Kâbe'nin yanında olmak değildir. Önemli olan kişinin bu fiziki yakınlığı Rabbine olan manevi yakınlığını artırmaya vesile yapabilesidir. Nerede olursa olsun yüzünü Kâbe'ye çevirirken gönlünü de Allah'tan başka her şeyden çevirme bilincine ulaşabilesidir.

=====

- Kâbe, yolun kaybedilmemesi için bir işaret taşıdır. Bu sadece bir âlâmet idi. Sadece sana yön gösteren bir "ok işareti"ydi. Sen hacetmişsin, yönelmişsin; ebediyet'e mutlak yöneliş, hareket, O'na doğru ebedi hareket. Elbette Kâbe'ye kadar değil; zira Kâbe yolun sonu değil, yolun başlangıcıdır.
=====
- Kâbe'yi gördüğü zaman, Allah'ın azametini, büyüklüğünü kalbinde hazır bulundurmalıdır. Kâbe'nin tâziminden ötürü sanki Kâbe'nin Rabbini görüyor gibi, takdir etmelidir. Sana Beyt'ine bakmayı nasip ettiği gibi, mübarek Cemâlini de nasip edeceğini ümit et. Seni bu mertebeye vardığı ve misafirleri zümresine kattığı için, Cenâb-ı Hak'ka şükret.
- Kâbe'yi tavaf namaz gibidir. Bunun için tavaf esnasında kalbinde tâzim, korku, ümit ve muhabbet bulundur. Tavaf etmekle kendini Allah'ın Arş'ının etrafında durmadan dönen meleklerle benzetmektesin. Zannetme ki, Kâbe'yi ziyaret (tavaf) etmekteki gâye, senin bedeninin ziyaretidir. Bil ki, şerefli ziyaret kalbin Rububiyet huzurundaki ziyaretidir. Kâbe ise, mülk âleminde bunun zâhîrî bir misalidir. Çünkü o Huzur, melekût âlemi olduğu için, göz ile görülemez. Nitekim bedende bulunan ve şehâdet âleminde göz ile görülmeyen ve gayb âleminde olan kalbin gibi.
- Yine bil ki, mülk ve şehâdet âlemi Cenâb-ı Hak tarafından basireti çalışan ve kendisine kapı açılan bir kimse için, gayb ve melekût âleminin merdivenidir. Bu kıyasa şu sözde işaret vardır: "Beyt-ül Mâmur göklerde, Kâbe-i Muazzama'nın tam hizasındadır. İnsanlar Kâbe'yi tavaf ettiği gibi meleklerde onu tavaf eder."
=====
- İnsanda ki **kalp**, dünyada ki **Kâbe'ye benzetilmektedir**. Bu sebeple avlanma, herhangi bir canlıyı öldürme, fitne, fesat, kavgâ çıkarma gibi, Kâbe ve civarında yasaklanmış kötülöklere kalpte de yer vermemek gerekir.
- Kâbe sûreten dünyadandır, hakikatte ise âhirettendir. Kâbe vasıttadır, secde edilen Zât-ı Kibriya'dır. Kâbe'nin hakikati sırf nurdur ki lâtaayyündür (belirmemiş, ortaya çıkmamıştır). Kâbe'nin hakikati bütün hakikatlerin üstündedir. O'nun hakikatine ermek nasip olursa, sonsuz terakkiler hasıl olur.
- **Senin kalbin, Allah'ın hususi Haremidir. Hiçbir nâmahrem bu hareme girmesine izin verme** (Cüneyd-i Bağdadi). Yani Beyt-ül haram, İnsan-ı Kâmilin kalbi olup, içine sevgiliden başkasının girmesi haramdır.
- **İki Kâbe vardır.** Biri Mekke'deki bina, diğeri gönüldür. Kâbe vuslat (kavuşma) makamıdır. Bu makamda âşığın sevgilisine ermesi için ihrama girmesi icap eder. Hacılar Kâbe'ye giderken, âşiklarda dostlarına giderken ihrama girer. **Hacılar Kâbe'yi, âşiklar Hakk'ı tavaf ve ziyaret eder.**
- Zâhirdeki Kâbe ibadet, bâtındaki Kâbe temâşâ (seyir) içindir. Mescid-i Haram, tâat ehline göre ziyaret olunan Kâbe'dir. Âşıklara ve ariflere göre ise, Hakk'a kavuşma (Hak ile buluşma) yeridir.
- Cenab-ı Hak, İbrahim ve İsmail'e (a.s.) şöyle emretmişti: **"Evimi temizle"**. Zahirdeki Kâbe'nin ziyarete gelecek kullar için temizlenmesi gerektiği gibi, batındaki Kâbe'nin de (kalbinde) Hakk'ın oraya nazar etmesi için temizlenmesi gerekir. Bâtındaki Kâbe'nin (**kalbin**) **temizliğini yapmak**, bedenî temizlikten daha üstündür.
- İnsan-ı Kâmil, Kâbe'den üstündür. Kâbe'nin hakikatine eremeyen ondan üstün olanın hakikatine asla eremez. İnsan-ı Kâmil'in kalbini kırmak, Kâbe'yi yedi kere yıkmaktan kötüdür. Onun kalbini yıkmak yedi kat gökleri yıkmak gibidir. Çünkü her gökte Kâbe hizasında bir Kâbe vardır.
- Kâbe'nin suretine kavuşmak nasıl zorsa, hakikati olan Beyt'in Rabbi'ne kavuşmak da zordur. Bu sebeple oraya "Mescid-i Haram" denilmiştir. Kâbe gerçekte muhterem ve mükerrem olduğundan dünya ehli için ona kavuşmak haramdır. Dünya

ehlinin Kâbe'si dünya olduğu gibi ahiret ehlinin Kâbe'si de ahirettir. Çünkü onun nimetlerini kible edinmişlerdir. **Ehlullah'ın Kâbe'si ise Allah'dır ki, O'ndan başkasına yönelmezler.**

- Kâbe ile kalp arasında sıkı bir ilişki vardır. Buna göre Kalp "Beytullah" tır. Kâbe ise "Beyt-ül Hak" tır. Yani Kâbe'yi mahluk olan İbrahim (a.s) yapmıştır, onu halk ziyaret eder. **Kalbi ise Allah bina etmiştir ki, onu füyûzat ve tecelliyatıyla Allah ziyaret eder.**
- İnsanların bazısı Kâbe'yi, bazısı semadaki Beyt-ül Ma'mur'u, bazısı da Arş'in çevresini tavaf ederler.
- **Arifin kiblesi, hakiki kible olan Allah'tır.** Onun kibleye yönelmesi mutlak yöndendir. Ayette "Hepiniz Allah'a muhtaçsınız." buyrulmuştur. Buna göre bütün yönler Hakk'ın sırrını ve ilahi tecelliyi içinde barındırdığı için gören, görüleni her yerde bulabilir. Fakat Hakk'ın emri, onu küllî (bütün) yönlerden arayıp, küllî olarak müşahade etmektir. Çünkü cüz'î yönden istemek gerçekte yasak edilmiştir. Zira kayıd (sınırlama) lazımdır. Halbuki, Mutlak yönde kayıd (sınır) olmaz.
- Kible'den murad, sûreten ve mânen mutlak kiblelerdir. Onun sureti bütün yönleri, manası da bütün hakikatleri içine alır. Namaz kıldığında bu kibleye yönelirsen, o zaman hakiki manada kible ehli olursun. **Zahirde Kâbe ehli olmanın ne faydası var. Çünkü sen gerçekte Kâbe'nin dışındasın.**
=====
- Kâbe, Hak ile ünsiyeti (tanışıklığı) olması gereken "insan"a yaratılışının gaye ve sırrını hatırlatan, asıl vatanına yabancılaşmamasını telkin eden, ilâhî bir hidayet sembolüdür.
- Nasıl insanın aslı bu dünyaya ait değilse, Kâbe de tevhidin ve kudretin derin manalarıyla yüklü, öte âlemin nişânesi olan kudsî bir yapıdır.
- Ey Allah'ım bu beytin şerefini, hürmetini, heybetini, kerametini, iyiliğini ve mehabetini artır. Ona hac ve umre ile tâzimde ve hürmette bulunanların da şereflerini, heybetlerini, tâzimlerini ve iyiliklerini artır amin.
- Yönümü ve yolumu irademim kontrolünden çıkardıktan sonra, kalp ve aklın bağlılıkları Kâbe'nin kara rengine emiliyor. Kâbe nefsimizin karasını emercesine, aydınlatıyor gaflet gecemizi.
- **İbrahim (a.s)'ın Kâbe'yi inşa etmesi gibi, sen de kalbini, kibleni ve hedeflerini yeniden inşa et.**
=====

TAVAF :

- Tavaf, evrendeki müthiş aşk hareketine insanın katılmasıdır. Aşkın etrafında pervane gibi olmaktır.
- **Atomdan yıldız kadar her şey tavaf halinde**, kendi Kâbe'sini tavaf ediyor. Evrensel tavaf (aşk) durduğunda, evren kalbi duran insan gibi ölecek kıyameti kopacak. Aşkı biten âşığın ölmesi gibi.
- Tavaf tıpkı namaz gibidir. **Tavaf da namaz gibi mîraç'tır.** Namaz da tavaf gibi bir sözleşme tazelemedir.
- İnsan, Allah ile yaptığı fıtrat sözleşmesini ihlal etmiş ve Allah'ın sözleşme tazeleme çağrısını fırsat bilerek kefenini sırtına geçirip başı açık yalın ayak huzura gelip, önce (Arafat'ta) marifetini, sonra (Meş'ar'de) şuurunu yenilemiş, düşmanına savaş açıp, Allah'a teslimiyetini kurbanıyla belgelemiştir. Şimdi ise Allah'ın evine, özgürlük ve güvenlik yurduna gelip, Allah ile yeniden sözleşme yapacaktır. Tavaf gibi bir aşk dönencesi sırasında gerçekleşen bu sözleşmeye imzayı yürek atmıştır. Kimbilir, tavaf belki de bu imzanın ta kendisidir.
- Önce Hacer-ül Esved'e el sallıyorsun. Çünkü kayda geçmek istiyorsun. "Ben de buradayım", işte geldim, "bir damlaydım okyanus olmaya geldim" demek istiyorsun. "Bismillahi Allahu Ekber" deyip karış sele. Başla dönmeye. Tam yedi defa dönmelisin. Çünkü **yedi sayısı ile sonsuzluğu ve sürekliliği ifade etmek istersin.**

- Sen elektronsun Kâbe çekirdek, sen kansın Kâbe kalp, sen dünyasın Kâbe güneş, sen âşıkınsın Kâbe Mâşuk ... -yörüngeye girene kadar- dön, dön, dön ...
- Durma, âşıklar durmaz. Aşkın vakti saati yoktur tavafında. Aşk ebedidir, aşka doyum olmaz, tavafada. Bir pervanesin, ışığa geldin. Aşık gibi düşün, âşık gibi duy. Sen âşıkınsın, aşkını ilan et ve aşkının peşine düş. Yörüngeye girdiğinde, artık gözünle değil gönlünle bak, âşık gibi bak, Kalbinin tâ içinde O'nu bulacaksın. = = = = =
- * Kâbe ile insan kalbi arasında dikkat çekici bir ilişki vardır. Kâbe sola alınır. Nazargâh-ı ilâhi olan kalp, Beytullah ile karşı karşıya gelir. Bunda aynı zamanda tavafın ne kadar kalpten ve gönülden yapılması gerektiğinde bir işaret vardır.
- * Tıpkı namaz kılarken olduğu gibi, Kâbe'nin etrafında tavaf eden insanlar arasında hiçbir ayırım yoktur. Burada mü'minler eşitlenir. Kişiyi diğerlerinden ayıran hiçbir işaret veya alâmet yoktur artık. Orada tevhidin simgesi olan birlik vardır. Burada mü'minler denizinde kaybolmak ve toplulukta erimek gerekmektedir.
- * Birisinin etrafında dönmek, âdeta onun etrafında pervane kesilmek, sembolik olarak yürekten bağlılığı ve onun için her şeyini feda edebileceğini gösteren bir harekettir. Bu bakımdan Kâbe'yi tavaf, yalnızca Yüce Yaratıcı'ya yönelmenin ve ondan başkasına ibadet etmemenin fiili bir göstergesidir. Tavafta hacı, Allah'ın huzurunda olduğunun bilinciyle, O'na yaraşan bir tâzim ve hürmet, korku ile ümit arası bir muhabbet içerisinde olmalıdır. Tavaf ederken, Hz. İbrahim, oğlu İsmail ile, Allah'ın evini nasıl döne döne inşa ettillerse, hacı da aynı şekilde **döne döne iman evini, gönül evini yani kalbini yeniden inşa etmelidir.**
- * Kâbe Allah'ın evi, kalpler de O'nun nazargâhıdır. **Hacı orada daima Kâbe'ye bakar, O'na bakar,** O'nun yüceliğini seyrederek, **Allah da daima kulun kalbine bakar,** onu dikkate alır !... "Allah, sizin şeklinize şemâlinize ve mallarınıza bakmaz, aksine kalplerinize ve amellerinize bakar." Hadisindeki gibi.
- * **"Gönül, Allah'ın evidir ve sevgiliden başkasının oraya girmesi haramdır." denilmiştir.** = = = = =
- Allah'ın çevresinde tavaf yapıyorsun. Dönüyor, dönüyor ve nihayet bir hiç olduğunu hissetmeye başlıyorsun. Artık kendini hatırlamıyorsun. Var olan, yalnızca aşktır; aşkın cazibesidir. Sen ise bir "mezcub".
- Dönüyor, dönüyor, dönüyor kendinin " hiç " olduğunu ve ancak O'nun var olduğunu, kendinin yokluk olduğunu, yani; "kendi varlığını hisseden bir yokluk " veya " kendi yokluğunu hisseden bir varlık " olduğunu hissediyorsun.
- Tavaf, kendini "hakikat"te kaybetmiş insandır.
- Aşk, bütün yokluk ve olumsuzlukların yerini doldurmaktadır. Eğer ruh, aşkı tanısa, aşkla yaşayabilir. Mücahid, aşk silahını kuşansa, boş elle savaşabilir.
- Sen ey İbrahim rolünde ortaya çıkan Hacı !... Öyle ise **İbrahim gibi yaşa,** kendi çağının " İman Kâbe'si "nin mimarı ol. **Toplumunu** durgun ve ölü hayatın pisliklerinden, uyku rahatlığından, zulüm zilleti ve cehalet karanlığından çıkar, hareket geçir, onlara yön kazandır, **Hacca çağır, tavafa getir.** = = = = =
- Ten, Cenab-ı Hakk'ı bulmak için Kâbe'ye gider. Can, Cenab-ı Hakk'ı bulmak için Arş'a atılır. Fakat bulamaz. Nefs âşıklar gibi, bu Beyt'i, tavafa başlar. Nihayet can tavaf esnasında şevke gelir. Ulviyata açıldıkça açılır. Sonra anlar ki, Arş gönüllerin kiblesi olup göktedir. Kâbe de bedenlerin kiblesi olup yeredir.
- Bütün varlıkların kendilerini Hakk'la meşgul ettikleri gibi, insanlar da kendilerini Hakk'la meşgul etseler, onlara hiç kimse kuvvet yetiremez.
- **Hacılar bedeniyle Kâbe'yi tavaf eder, beka (sonsuzluk) ister; muhabbet ehli kalbiyle Arş'ı tavaf eder, lika (O'na kavuşmak) ister ...** Beyazid-ı Bistami.
- Onların ruhları marifetullah Kâbe'sine, bedenleri de şu maddi Kâbe'ye yöneldiğinde, Mescid-i Haram'da bulunan kimselerin ruhlarının nurları ile, diğer bölgelerden yönelenlerin ruhlarının nurları birleşir. Böylece o kimsenin kalbinde ilâhi nurlar artarak parıltıları gönlünde büyür.
- Arifin bilmesi gerekir ki, o kendisini Arşın etrafını tavaf eden mukarreb meleklerle benzetir, onların yerine koyar. Amaç

sadece bedeninin Beyt'i tavaf etmesi değildir. Aynı zamanda kalbin Beyt'in Rabbi'ni zikrederek tavaf etmesidir. Çünkü hakiki tavaf, kalbin Rububiyet mertebesini tavaf etmesidir.

- Namazın zahiri kayd, batını mutlaktır. Tavafın ise zahiri de batını da mutlaktır. Çünkü Kâbe, Ehadiyete işaretir. Kâbe'nin zatında kayd olmayınca yönlerinde de kayd olmaması gerekir ki, hakikatte Kâbe'ye (Hakk'a) yönelmiş olunsun.
- Makam-ı İbrahim'in arkasında tavaf namazı kılarken, orasının Allah'a verdiği sözü yerine getiren bir kulun makamı olduğunu bilirler. = = = = =
- Tavaf, Vahdete doğru bitimsiz bir yolculuğu temsil ediyor.
- Rububiyet dairelerinin bitimsizliğini temsil edencesine, sonsuz bir sarmalın kıvrımlarına tutunup dönmeye başlıyoruz. O'na doğru gidiyoruz ama O'na erişemiyoruz. Ancak kesin olan bir şey var ki, kendimden, kendi ben-merkezimin çekim alanından uzaklaşıyorum; önce irademim temsilcisi ellerim, kalabalığın zoruyla göğsüme gömülüyor; sonra ayaklarım, hiç ihtiyarsız, yolunu ve yönünü O'nun etrafına göre belirliyor: Teslim oluyorum; teslim olmuşlar arasında eriyorum. Kâbe'ye varmak da, kibleye dönmek de, ben-merkezimizin yörüngesinden çıkıp, Rabbimizin rızası dairesinde bir tavafa girmeyi gerektiriyor.
- **Tavaf odur ki, kendi başinalığını terk edesin, kendi heva ve hevesinin etrafında pervâne olmaktan vazgeçesin. Artık ömürboyu, Allah'ın rızası etrafında dönmeyi öğrenesin.** Öbür türlü, Kâbe'ye varmak da, Kâbe'yi dolanmak da kolaydır.
- Kâbe'ye varmak benliği aşip kulluğa ermeyi, çokluğu yırtıp birliğe erişmeyi bulmaktır. Yolculuğun şimdi ülkeni terk etmekle başlıyor, **Kâbe'ye vardığında ise kendini terk edeceksin... Ve yol hiç bitmeyecek, tavaf hiç bitmeyecek, Hac hiç bitmeyecek.**
- Her kim elli defa Beytullah'ı tavaf ederse, anasından doğduğu gün gibi günahlarından temizlenir. (Hadis meal) = = = = =
Tavafın yedi olması, ALLAH'ın yedi sıfatından ibarettir. Onlar, hayat, ilim, irade, kudret, semi, basar, kelam... Hac öncesindeki yedi tavaf, yedi nefis mertebesinde uruc yaparak Allah Zat'ının zuhur mahalli olan Kâbe'nin hakikatiyle özdeşleşmeye gayrettir...
Tavaftan sonra namazın İbrahim makamında kılınması, Hillet makamına işaretir. = = = = =

HACER-ÜL ESVED :

- **Hac, insanın Allah ile sözleşme yenilemesidir.** Haccın sırrı da işte burada yatmaktadır. Hacer-ül Esved işte bu sözleşmeyi temsil etmektedir. **Hacer-ül Esved'i selamlama, Allah'a vermiş olduğu sözü yenileme anlamına gelmektedir.** = = = = =
- Hacer-ül Esved'e ellerken veya öperken kesinlikle inanmalısın ki, **Allah'a itaat ve ibâdet etmek hususunda biat etmekte**sin. Binaenaleyh biatını harfiyyen tatbik etmeye hazır ol. Çünkü biata hile yapan bir kimse, şiddetli azâba müstehak olur. = = = = =
- Hacer-ül Esved'i selamlayıp öptüklerinde Allah'a biat edip kulluk sözü verdiklerini ve ellerini, bir daha nefis ve şehvete ve harama uzatmamaları gerektiğini bilirler.
- Hacer-ül Esved'i selamlamak veya el dokundurup öpmek; Hakk'a itaatle sâdikâne bir şekilde tâbi olmayı ve ruhun ezelde verdiği söze bağlılığını düşünmek içindir. = = = = =
- O'na, yalnız O'na dönmek seni varlığın perçemlerinden kopardı. Ayrılık gamını göğsünden atıp, vuslat demine erdin. O'nun vechinden başka her şey helak olur, bildir... O'ndan haber veren âyineleri paslandıran tek kara noktayı, yani enaniyetini arkana at. Önündeki o kara noktayı, yani Kâbe'yi görmek için, seni boğan, seni yutan görünmez kara noktayı yani benliğini kabından çıkarıp gördün.

Kabından çıktın ve Kâbe'ye vardın. Gözlerinin karası Kâbe'nin karasına değdi. Kalbinin karasını Kâbe'nin karasında ve "kara taş"ında yıkama zamanıdır şimdi.

- "Allah kulları ile musafaha eder.", "Şüphesiz ki, Hacer-ül Esved yeryüzünde Allah'ın yeminidir. Allah onun vasıtasıyla, bir adamın kardeşi ile musafahada bulunması gibi kulları ile musafaha eder."
- "Gözyaşları burada dökülür." Peygamberimiz (a.s.m) Hacer-ül Esved'e karşı durdu, sonra mübarek dudaklarını üzerine koyup uzun süre ağladıktan sonra oradan ayrıldı. Baktı ki Ömer bin Hattab'da (r.a) onun yanında ağlıyor. Bunun üzerine buyurdular ki: "Yâ Ömer, gözyaşları burada dökülür."

MÜLTEZEM:

- * Acaba merhametlilerin en merhametlisi olan Allah, Kâbe'sinin etekleri etrafında defalarca tavaf eden, evinin perdelerine sarılmış ve bütün benliğiyle "Hatalarıma rağmen başka bir yere değil senin kapına geldim; benim günahım çok, ama senin merhametin daha çok. Beni affetmeden buradan ayrılmam ya Rabbi." diye niyaz eder ve Rahman ve Rahim olan O ev sahibi affetmez mi?
- * "Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka hüsrana uğrayacağız." (A'raf: 23)
- * Hacı kılacağı bu namaz öncesinde veya sonrasında, Hz. İbrahim (a.s) misali, Allah'ın nazargahı olan kendi kalp evini yeniden inşa ederken hangi iskeleleri kullanacağını, ayağının hangi sağlam temellere basması gerektiğini düşünmelidir. Hz. İbrahim (a.s) için insanları hacca davet ederken böyle bir taşın üzerine çıkması yeterli olmuştu. Acaba hacı, **insanları Allah'a davet ederken hangi seviyeye çıkmalı, nasıl bir dayanak veya basamak kullanılmalıdır?** Bu iskele veya basamak, ilim mi, ahlak mı, mal mı, samimiyet mi, gayret mi, emanet mi, ehliyet mi olmalı? Yoksa hepsi mi? Allah nezdindeki mevkiin yükselmesinde, iman evinin yeniden inşa edilmesinde kullanmak zorunda olduğu iskeleler ve **insanları hayra ve Hak'a çağıracağı minberleri neler olmalı? Bunu düşünmelidir.** =====
- Kâbe'nin Örtülerine ve Mültezeme Sarılmak: Mültezem'de niyetin şu olmalıdır: Sevgi ve iştiağ ile hem Kâbe'ye ve hem de onun Rabbine şiddetle tâliple olduğunu gösteriyorsun. Örtüye yapışmak veya duvarı kucaklamakla Kâbe'nin Rabbine yakınlığın bereketini istemeli, bedeninin bütün cüzlerinin daimî ateşten korunmasını ummalısın. Örtüye asıldığın zaman, Cenâb-ı Hak'ın mağfiretini, azâbından emin olmayı, tıpkı günahkarın, hakaret ve zulme uğrayandan günahının affı için özür dilemesi ve "Senden başka beni affedici herhangi bir kimse ve sığınacak başka bir yer yoktur " demesi gibi, ısrarla Cenâb-ı Hak'tan affını talep etmeyi niyet etmelisin. =====
- Kâbe'nin örtüsünde tutunup niyazda bulunmak; kendisine karşı suç işlediği birinin kapısına sığınıp, kendisini bağışlamasını ve hatasını örtmesini umarak yalvarmayı düşünmek içindir.

MİNA 1:

Zilhicce'nin 8. günü Hac başlıyor... Ey Rabbimiz! Bize nasıl kulluk yapacağımızı göster ve bizi affet. (Bakara 128)

- Yokluktan ancak Rabbinin hatırıyla çıkarıldığını anlıyor. O'nu hatırlıyor. Hiçliğin yakıcı şüphesinden sıyrılıp O'na firar ediyor. O'nu ve kendisini aynı yönde buluyor.
- Çok azının aşkı dağdan büyüktür. Ve çok daha azı sevgiliye dağ ile ulaşır. Kendimizi aşmak için bu dağ. "Ben" dağını delip, O'na kavuşmak için bu çile. Dağ nefstir, yol hakikattir. Dağ benliğindir, yol vahiydir. Nefsini ne kadar yüce bilsen de, hakikat onu yol edinmeli. Benliğini ne kadar dokunulmaz görsen de vahiy onun üstünden geçmeli.
- Önce Mina civarından geçiyorsun. Temenni ettiğinin sana verileceğini bilerek. Sonra Hayf Mescidi civarından, Havfını (korkunu) tazeleyerek. Arafat'taki hazırlanman için emn halinden havfa doğru yürümen gerek. Kâbe'den uzaklaştığın gibi emn halinden de uzaklaşmalısın ki, arayışın başlasın. Yüzün Kâbe'nin arkasına dönsün.
- " Kâbe'den ayrıl; şimdi bana Kâbe'den daha yakınsın " diye fısıldanıyor kalbine. " Ve varış Allah'adır." de. (Nur 42),(Fatır 18). Kâbe'yi terk et, Kâbe'yi kutsal eyleyene yanaş. Mekke'ye sırtını dön, Mekke'yi mübarek kılanla yüzleş. Ve anla ki,

"O'nun vechinden başka her şey helâk olucudur." (Kasas 88). Kâbe de, Mekke de ve sen de O'nun vechine dönük olduğunuz sürece helâketten ve hiçlikten kurtulabilirsiniz. Öyleyse Arafat'a koş. "Allah'a firar et "

- Peygamberimiz (a.s.m), Mina'dan Arafat'a varıncaya kadar hiç kesmeden telbiye etti.

ARAFAT ve VAKFE:

- **Arafat'a çıkarken cennetini kaybetmiş bir Âdem gibi hissetmelisin kendini.** Unutma, doğduğunda pırl pırlıydın, saftın, cennet sendin. Allah'a verdiğin sözü daha sonraları bozdun. Sağlığın gitti, kirlendin, bozuldu, fitratına karşı yabancılaştın, hakikate karşı yabancılaştın, Allah'a karşı yabancılaştın. Değerlerin alt-üst oldu. Dünyayı elde etmek için ahireti verdin, tutkuna sadık kalmak için aşkına ihanet ettin, içgüdülerinin doyumсуuz seline kapılıp kendine kötülük ettin, **nefsini razı etmek için Allah'ı gücendirdin.** Bütün bunlardan sonra bir virane gibi gelip durdun Arafat tepelerinin eteklerinde. Allah da, senden işte tam bunu bekliyordu.
- Günah işlememeyi değil, tevbe etmeyi bekliyordu; mükemmelleşmeyi değil yetersizliğini itiraf etmeyi bekliyordu; umut kesmeyi değil, eşğine baş koyup yaş dökmeyi bekliyordu. Yani özetle, melekleşmeyi değil, "insan" olmanı bekliyordu.
- Hepsinden öte kendi yüzünle yeniden tanışmanı, yabancılaştığın gerçeğe yeniden bilişmeyi, fitratınla yeniden buluşmanı, vicdanınla yeniden görüşmeyi bekliyordu. Çünkü burası Arafat'tı.
- **Arafat**, tanımak anlamına gelen " **marifet** " mastarından türetilmiş bir isimdir. Marifet, bilmekten daha öte bir şey. Her marifet bilmeyi de içerir. Marifet bir şeyin özünü tanımak, sırrına ermek, kühüne vakıf olmaktır. İşte şu anda üzerinde bulunduğun **Arafat**, **marifet yeridir.** Âdem, kendi gerçeğini, acziyetini, yetersizliğini, sınırlarını orada tanıdı. Âdem, Arafat'ta adam oldu.
- Sen de Âdemoğlusun ve kendinle tanışmaya geldin. Hikmetin en eskimez formülüdür: **Kendini bilen Rabbin bilir.** Eğer kendini bilersen, Rabbin bileceksin. Sadece Rabbin değil eşyayı, insanı, dostu-düşmanı, yüceyi-alçağı, kalıcıyı-geçiciyi tanıyacaksın.
- Kendinle biliş olmadan, tanış olmadan ne yapabilirsin ki? Sınırlarını, imkanını, imkansızlığını yani haddini ve hududunu bilmeden yapmaya kalkacağın her şeyi yüzüne gözüne bulaştırman kaçınılmazdır. İşte tam fırsat yeri... **Sadece tanışma yeri değil Arafat, aynı zamanda buluşma yeridir de:** Havva'nızla, Havva'larınızla. Havva yalnızca bir eş değil bir can yoldaşı, bir yol arkadaşı, bir dava kardeşi, bir dost yürektir.
- Vakfeye durmak, "duruş üzerinde durmak ", yani "duruş konusuna eğilmek " demeye gelir. Duruş, yani sizin fert olarak duruşunuz, nerede durduğunuz, neye karşı durduğunuz, neyin ve kimin yanında durduğunuz, nasıl durduğunuz, niçin durduğunuz ?
- **Vakfe herkesin kendi duruşunu kontrol etmesidir.** Kişi kendisine karşı nerede duruyor? **Kalbinin yanında mı, nefsinin yanında mı; aklının yanında mı, heveslerinin yanında mı; ruhunun yanında mı, şeytanın yanında mı, fitratının yanında mı, uzağında mı?** Dahası bir yerde duruyorum gerçekten. Bir yerde duruyorsa niçin orada duruyor, **bilinçli olarak mı duruyor, bilinçsiz olarak mı?** Yani durduğu yerin arifi midir ?
- **ŞİRK**, Kişinin Kendi Kendine Yetme İddiasıdır. **DUA, Kulun Kendi Kendine Yetmediğinin En Kesin İfadesidir.**
- Namaz, duanın harekete dönüşmüş biçimidir. Dua acziyetin itirafıdır. " Dua, ibadetin tâ kendisidir. " (Hadis Meali)
- Hac Allah'ın duasıdır, yani kullarını daveti. Kul bu davete "**Lebbeyk Allahümme lebbeyk: Buyur Allah'ım buyur**" diyerek icabet etmiş ve gelmiştir. **Allah davet etti siz geldiniz. Arafat'tasınız.** Cebel-i Rahme'de. **Şimdi sıra sizde. Siz davet edeceksiniz.** Tabi ki O'nu ağırlayacak selim bir kalbiniz varsa.

- **Gönül evini gözyaşı ile temizlemeli ve bütün hislerinle içtenlikle davet etmelisiniz. Zaten her Lebbeykiniz hem icabettir hem davettir.** “ Ben geldim Sen de rahmetinle gel, mağfiretinle gel, yardımınla gel, affınla gel, lütfunla gel, ihsanıyla gel ” demektir, buyur etmektedir. Gel demektir ...
- Duanın kabule en şayan olanı insanın içinden geldiği gibi ve hissî dua etmesidir.
- Âdem ile şeytan'ın farkı özeleştirmedir; hatasını görebilmektir. Şeytan da kovuldu Âdem de, şeytan da isyan etti, Âdem de. Ancak şeytan isyanda ısrar etti ve günahı savundu, Âdem ise hatasında ısrar etmeyip pişman oldu ve tevbe etti.
- Tevbe insanın kendi kendisiyle yüzleşmesidir. **Tevbe öz eleştiridir, öz eleştiri tevbedir.**
- Peygamberimiz (a.s.m), “ **Hac Arafat'tır** ” buyurmuştur. Bu hadis Haccın amacını da açıkça ortaya koymaktadır. Buna göre **Haccın amacı Marifet'tir.** Kişinin kendisiyle ve hakikatle tanışmasıdır. Bu tanışmanın yaşanmadığı bir hac, Arafat'sız bir hacdır. Arafat'sız, Arefesiz bir hac ise Hac değildir.
=====
- * “**Hac, Arafat'tır.**” yani **ârif olmaktır** ; mâruf'a, marifete, **Marifetullah'a ermektir.** Dirilişi, mahşeri, mahkeme-i kübra öncesi bekleyişi, ölmeden önce ölmeyi, hesaba çekilmeden önce muhasebe yapmayı bilmektir. Arafat önce kendini bilme, kendini bulma deneyimidir. Çünkü “ Kendini bilen, Rabbini bilir.” Çünkü , “ ilim kendini bilmektir.”...
- * Tıpkı Allah'ı unutanların, kendilerini unuttukları ve neticede Ahirette Allah tarafından unutuldukları gibi (Haşr 19), Arafat'ta kendini ve Rabbini tanıyanlar da, mükafat olarak Allah tarafından tanınacaklardır.
- * “Allah'ım bana Arafat gündüzünü, Kadir gecesini nasip eyle.” Amin.
- * Arafat vakfesi bir yandan insanın dünyaya ayak basışını diğer yandan ise kıyamette Allah'ın huzurunda bekleyişini hatırlatır. Vakfe bir bekleyiştir, duruştur, duruşmadır, durulaşmadır.
=====
- Giriş, duruş ve göç. Günü Arafat'ta, geceyi Meş'ar'da. Ve Bayram güneşiyle birlikte Mina'da duruş. Mina da vakfe. Üç gün. Tabii Mina da son duruş değildir. Mina hedef değildir. Peki öyleyse bu yolculuk ne zaman sona erecek ? Bu kervanın son durağı neresi veya nerede? Hiç bir zaman !.. Hiç bir yer !.. Peki hangi yöne gidiyor kervan ?... Allah'a doğru !!! ...
- Hac, mutlak yöneliştir. Burada yolculuk yok. Çünkü yolculuğun bir sonu vardır. Hac ziyaret de doğaldır; ziyaretçinin bir maksadı vardır. Hac'dır burada varolan, geçerli olan. Hac mutlak yöneliş, mutlak niyet ve kasıttır ; maksat değil, maksud ! Nitekim Mina'da seni bırakır. Arafat'tan dönüşte, Kâbe'ye ulaşamazsın ! Mekke'nin arka duvarına kadar gelirsin, fakat “kurb” (yaklaşmak) var, “neyl ” (erişmek) yoktur. O halde Hac, “Kâbe'den, “Arafat ”a gitmek ve Arafat'tan Kâbe'ye doğru Mina'ya geri dönmektir. Kâbe'ye doğru, Allah'a doğru dönüşte üç merhale vardır. Öyleyse burada üç “bölge”den söz edilmiyor; Arafat, Meş'ar ve Mina diye üç mekandan bahsedilmiyor. Sözü edilen, üç aşamanın bir simgesidir. Bunu bana keşfettiren, şunu görmemdi: Bu üç durağın, konağın yerinde hiçbir şey yok. Her ne varsa, vakfede, bu üç durakta var. Burada “amele niyet” etmiyoruz, “vakfe'ye niyet” ediyoruz ! Şu halde aslolan üç mekan değil, üç duruş, yani vakfedir ! Bu “üç duruş”un anlamının ne olduğunu nereden bilebiliriz ? Şöyle: Bu üç aşamayı, bizzat Allah isimlendirmiştir. **Arafat**, “ bilgi ”, tanıyış, biliş (**marifet**) ve ilmi ifade eder.. **Meş'ar**, “şuur”u, anlayış, kavramayı ifade eder.. **Mina**, “aşk”ı, **imanı** ifade eder.
- Arafat'ta yapman gereken, “görev-mükellefiyet ” kapsamına giren şeylerden daha da yüce: Teemmül. Yani Derinliğine düşünüp arif olmak !.. Fitrat goncanı, Arafat'ın pak güneşi altında tut da açsın.
=====
- Cenâb-ı Hak'tan ısrarla, rahmete mazhar olmuş ve zafer bulmuş kimselerle beraber seni haşretmesini talep eyle. Şerefli bir mevkide bulunduğun için bu talebin kabûlüne kesin gözüyle bak. Arafat vakfesi, Allah'ın sevgili kullarından sâlihler ve iyi kalp sahiplerinden hâlf (boş) değildir. Binaenaleyh bütün bu hâlis kulların himmetlerinin birleştiği yerde kalplerinin Allah'a yöneldiği bir zamanda, elleri Cenâb-ı Hak'ın rahmetine açıldığı

ve boyunları azamet-i ilâhisi önünde eğildiği bir zamanda, kalpleri aynı anda vurmak sûretiyle rahmeti talep etmeye yöneldiği anda yapılan dualar kabul olunur. Binaenaleyh Cenâb-ı Hak'ın bu kullarının emeğini boşa çıkaracağını, sa'y ve gayretlerini hiçe indireceğini, isteklerini vermeyeceğini ve kendilerini rahmetine daldırmayacağını zannetme. İşte bu sırra binaen denilmiş ki: **“Kişinin, Arafat'ta hazır bulunduğu halde Cenâb-ı Hak'ın kendisini affetmediğini zannetmesi, büyük günahlardandır.”**

- Sanki Haccın bir sırrı, gaye ve hedefi ; kalplerin birden vurması, sâlih kullarla çeşitli memleketlerden gelip Arafat'ta buluşup bir tek manada yani tevbede yoğunlaşmaktır.
=====

- Haclıların Arafat'ta, acizyetlerini, Cenab-ı Hakk'a muhtaç olduklarını belirtip, zillet içinde, sıdk ve kullukla, ah u figan edip göz yaşı dökmelerine göre, “arefe” kelimesi “ itiraf ”tan gelmez. Çünkü haclıların bu halleri de Vahdaniyet-i ilahiyeyi, Azametini, Samediyetini, . . . tasdik ve itirafır.

- Hz. Âdem ile Havva bu dağda “Rabbimiz biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka zarar edenlerden oluruz.” (A'raf 23) diyerek kusurlarını itiraf, kulluklarını ve bîçâreliklerini arz etmişler, tevbe ederek niyazda bulunmuşlardır.
=====

- Sevgilinin Evi (Kâbe) etrafında döndük, sonra evi de bırakıp Sevgili'ye döndük (Arafat'a gittik) ve böylece; “ varış Allah'adır ” hükmünü Arafat'ta bildik, arif olduk.

- Hacı olarak, Kâbe'yi bile hatırı sayılır yapanın yalnız O'nun vechi olduğunu kavradık.. O'nun vechinden başka herşey helâk olucudur der, vakfenin duru mahzun kalpleri..

- Kâbe'den O'nun vechine dönüştür, Vakfe !..
=====

MEŞ'AR: Meş'ar-il Haram (Müzdelife) :

- Arafat'ta marifete ulaştın. Kendinle yüzleştin. Rabbine yüreğini açtın, tevbe ettin. Şimdi Meş'ar'desin.. **Meş'ar**, yani “**şuur yeri, bilinç yeri.**”
- Şiar sembol demektir. Evet Hac bir semboller yumağıdır. Her sembolde bir şeyi sembolize etmektedir. İhram, Harem, Arafat, Meş'ar, Mina, Rahmet Tepesi, Cemreler, Kâbe, Hacer-ül Esved, Safa, Merve, Tavaf, Sa'y,Vakfe ... hepsi semboldür, hem de Allah'ın sembolleri (Şeâirillah). Mutlaka her sembolün sembolize ettiği bir şey olmalıdır. Bunlar bedendir, bu bedenin bir ruhu mutlaka bulunmalıdır. O bulunmadan yapılan Hac ruhsuz bir cesede dönecektir. Haccın Hac olabilmesi sembollerden oluşan bu bedene, sembolize edilen ruhu taşımak ve ikisini birleştirmekle olacaktır. O halde Meş'ar'de mutlaka o şuura, bilince ulaşılmalıdır. “Ben kimim?, Niçin yaratıldım?, Yaratıcımın benden istediği nedir?...” gibi soruların cevabını bulmalıdır.
- Varlık bilinci, Allah bilincini getirir. Allah, yani anlam. İnsan Allah demenin anlam demek olduğunu, O'nsuz bir hayatın anlamsız bir hayat olduğunu kavrar. İnsanın hayatına, acılarına, sevinçlerine... anlam veren tek varlığın Allah olduğu kavrandığında takva kendiliğinden oluşacaktır.
- Takva yani sorumluluk bilinci. Önce Allah'a karşı sorumluluk bilinci. Sonra önem sırasına göre diğer sorumluluklar. İşte şuurun alt yapısı. Şuurun zaferi, anlamsızlığın mağlubiyetidir. Şuursuzluk hali ise tamamıyla anlamsızlığın zaferidir. Anlamsızlığa mahkum olanlar, hiç bir şeyin gerçek yerini, gerçek değerini ve gerçeğini anlayamazlar.
- Peygamberler şuur elçileridir; anlamsızlığa karşı savaş açıp hayata anlam katarak insanlığa rehber olmuşlardır. Kitaplar şuurun kelimelere dökülmüş halidir. **İbadetlerin bir maksadı insanda bu şuurun uyanışına katkı sağlamaktır.** Özette din, insanlığa bilincin veren ulvî bir müessesedir. Kur'ânî ve İslâmî kavramlar hep şuurun boyutlarıdır. Tevhid, varlık şuurudur. Zikir, Allah şuurudur. İbadet, kulluk şuurudur ...

- Kendisi için **Arafat gibi bir kalbî anımdan sonra, Meş'ar gibi bir zihni anımdan**ın gerçek bir aydınlanma olduğunu ihsas etmiştir. İşte budur gerçek bayram.. **Bayram : Kişinin irfana ve şuura kavuştuğu gündür. Yani kendisini ve Rabbini tanıdığı bildiği gündür.**

- Kendi topraklarını temsilen buradasın ve yalnız kendin için yapmadın bu mahşer yolculuğunu. Memleketin, yakınların, dostların ve ümmet için yaptın. Dualarına onların tümünü de kattın. Yüreğinde yüz milyonların sevgisi ile yürüyeceksin Mina'ya. Sen bir damlaydın, okyanusa katıldın, artık "okyanusum" deme hakkına sahipsin.

- Arafat'ta marifet'e ve Meş'ar'da şuura eren birinin yapacağı ilk şey, dostunu ve düşmanını doğru tanımlamaktır.
=====

- Birini temiz diğerini pis, birini cellat diğerini şehit, birini özgürlükçü diğerini zorba yapan "bilgi" değil, "şuur"dur.

- Meş'ar gecesi, Dost'la baş başa kalmalısın. Gizlediğin "Ben" bilincine ulaşmalısın. Yani Ene'yi yırtıp Hüve'yi göstermelisin.

- Bu ortamda idrakinde Allah'ı sınırlayacak hiç bir şey yoktur; zira bütün atmosfer, Allah'la doludur, Allah'a bir mekan ve zaman izafe edemezsin. O'nun kokusunu bir gülün ki kadar açık, net ve kolay bir şekilde hissedebilir, alabilirsin, O'nun varlığını gözlerinle, kulaklarınla görür ve duyarsın, bütün varlığıyla hissedersin Allah'ın varlığını. Ruhunun derinliklerinde duyarsın O'nu ...
=====

- İbrahim'in bedeninin makamına girmek isteyen, Haccın bütün şartlarını yerine getirmesi gerekir. Aynı şekilde **kalbinin makamına ulaşmak isteyeninde, nefse hoş gelen alışkanlıklardan yüz çevirmesi**, malını, mülkünü ve tüm lezzetlerini terk etmesi, Allah'tan gayrıları hatırdan uzaklaştırması gerekir. Buradan dünyaya göz ucuyla bakmak bile (dünya sevgisine azıcık meyletmek) perdedir, engeldir. Bu hususlara uyarsa, Arafat'ta marifete erer.

- Mina'da bütün hevasını ve fasid düşüncelerini atar. Nefsini mücahede bıçağıyla kurban eder. Bunu kâmil manada yerine getirirse "hillet" (dostluk) makamına ulaşır.
=====

- "Arafat'tan boşanan" kullara karış. Meş'ar'e doğru ak. Kendini unutup, yalnızca "Allah'ı hatırla". O nasıl seni hiçlik derelerinde unutmayıp varlığa çıkardıysa ve nasıl seni dalâlet karanlığında unutmayıp hidayet vererek hatırladıysa, sen de O'nu öylece hatırla. O'nu öylece Bir'le.

- Meş'ar'e karanlıkta varıyorsun. Gece boyu bekliyorsun. Arafat'ta da gündüz boyu kalmıştın. Arafat'ta ki muarefe yani tanışma ve bilişme ne kadar gündüzü ve aydınlığı gerektiriyorsa, Meş'ardeki şuurlanma da o kadar geceyi ve karanlığı istiyor. Gece boyu yalnız ve yalın kalıyorsun. Nazarını âfaktan ve dışarıdan çekmeni, gözünü enfüse ve içeri çevirmeni kolaylaştırıyor gece. Kendimizi unutup, yalnız Allah'ı hatırlamamız umuluyor.

- Gece boyu bekliyoruz. Arafat'ta gün boyu yaşadığımız muarefe, muhatabiyete mukabil, gece boyu keskin içe dönük bir şuurlanma, aydınlanma yaşamamız bekleniyor bizden... Nazarımızı âfaktan enfüse çekmemizi, gözlerimizi enfüse ve içe çevirmemizi telkin ediyor bize gece.

- Ve Haşır sabahı... yeniden diriliş... Meş'ar'ın içe doğru yolculuğu dışarıya doğru vuruyor. Meş'ar gecesinin zâhidi olarak, şimdi Mina gündüzünün mücahidi olmaya hazırlanıyorsun.

MİNA 2, ŞEYTAN TAŞLAMA :

Kimdir Şeytan ?

- Şeytan, kesinlikle tek bir düşman değildir.
- Şeytan, insandaki pozitif çekim merkezine karşı savaş açan negatif çekim merkezidir.
- Şeytan, insanın ayartıcı nefsi, saptıncı hevesleri, esir edici şehveti ve hırsıdır.
- Şeytan, insanı Allah'ı anmaktan ve Allah'tan uzak tutan her şeydir.
- Şeytan, insanla Allah arasına gerilip, insanı Allah'a doğru yürüyüşünden alıkoyan her şeydir.

- Şeytan, insanı Allah'ı tanımaktan ve sevmekten alıkoyan her şeydir.

- Şeytan, insanı Allah'tan başkalarıyla meşgul eden, özette Allah'a kulluktan ve ibadetten uzak tutan her şeydir.

- Arafat'ta yüreğini, Meş'ar de aklını bulan Âdemsiniz. Şimdi hem aklınız hem de aşkınız var. Sizi cennetinizden eden ve edecek olan güçlere karşı bitmeyen, ateşkesi olmayan bir savaş başlatmalısınız.

- "Yedi" sayısı sonsuzluğu ifade eder. Onun için sen onu "Sonsuz" anlamında atacaksın. Savaşın bitmeyeceğini unutmayacaksın. Şeytanla barış masasına oturmak savaşı baştan kaybetmektir.

- Mina, şeytani içgüdülerle hesaplaşıp, Allah'ın huzuruna sözleşme yenilemek için tertemiz, takıntısız, kayıtsız ve şartsız varmak için son anıma yeridir.

- Şeytan'ın şahsında tüm şeytani güdülere, dürtülere, eğilimlere, özlemlere, sistemlere, ideolojilere, şahıs ve çevrelere sembolik olarak sıkacağın taştan mermilerin fındık büyüklüğünde olmalıdır.
=====

Mina, temenni yani aşın istek ve arzu demektir. Kişi Allah'ı her şeyden, herkesten daha çok sevdiğini, Allah'a olan aşkının her şeyin üstünde olduğunu ispat etmek üzere çıkar yola. İşte Mina; can, mal, mülk, para, evlat, eş, kardeş, ticaret, mevki, makam, rütbe vb. fâni sevgilerin aşıldığı, Allah sevgisinde zirveye ulaşıldığı yerdir. **Artık Mina'da sadece Allah temenni edilecektir.** Allah sevgisi mi, diğerleri mi? Bu nimetler ve imkanlar, kişileri Allah sevgisine mi götürüyor, yoksa O'nun yolunda birer engel mi teşkil ediyor ? Diğer bir ifade ile kişi, Hz. İbrahim (a.s) ve İsmail (a.s) misali, **en çok sevdiği varlıklarını, Allah sevgisi uğruna feda edebiliyormu?** Bu noktada Allah'ın müjdesine mi itibar ediyor, yoksa şeytanın vesvesesine mi ?
=====

- Benlik zindanından kurtuluş, sadece "aşk" iledir.
- Üç çeşit put vardır. Firavun, Kârun, Bâura. Bu üçü, seni Allah'a kulluktan kendine kulluğa çağırır. Bunlar, sana galip gelebilmek, aklını karıştırıp kandırabilmek için seni "İsmailperestliğe" sürükler.

- Vur ey Mina'ya gelmiş Hacı ! Sen ki, İsmail'inide kurban yerine getirmişsin. Tıpkı İbrahim gibi üç çehre içindeki iblis'i taşıla. Ey büyük put kırıcının takipçisi, ey Tevhid eri, üç putuda kır ! Her putta diğer iki put gizli olarak mevcuttur. Öyleyse sende her taşlamada diğer iki putu taşlamayada "niyet" et ve onun arkasındakileri de...

- Zafer, seni rehavete, rahatlığa sürüklemesin. Elinde tuttuğun Mina dizginini sıkı tut, silahını elinden bırakma. Zira iblis'i kapıdan kovsan pencereden girer, dışarda ezsen içeride meydana çıkar, savaşta güçsüz bıraksan barışta güç kazanır. Sen O'nu Mina'da yok etsen, o seni "Ben" de yok eder. Ne desem, nasıl anlatsam ki? İzah edebiliyormuyum acaba? "vesvas"ın binlerce örtüsü, binlerce görüntüsü vardır. Kara "küfür" elbisesini üzerinden çıkarıp atsan, yeşil "din" hırkasını giyer... "şirk" çehresini ortaya çıkarıp rezil rüsva etsen, "tevhid" örtüsüne bürünür. Puthane'yi başına yıksan, mihrabda yuva kurar. Bedir'de kanını dökse, Kerbela'da intikam alırsın... Hendek'te kılıç yese, Küfe Mescidi'nde cevap verir... Uhud'da hübel putunu elinden alsan, Sıffin'de Allah'ın Kitabı Kur'an'ı el üstünde tutar, karşına çıkar...
=====

- * Sahip olduğu her şeyi Allah için feda etmek yolunda, karşına şeytan nerelerden çıkıyorsa, hangi silahları ve cepheleri kullanıyorsa, oraları bertaraf etmelidir. Gurur, kibir, mal, mülk, makam, mevki, rütbe, şan, şöret, benlik, gençlik, evlilik, çoluk-çocuk... Kulluğun ve sorumluluğun önünde engel olan şeyler her ne ise ...

- * Hakikatte kendisini, şeytan hangi zayıf noktalarından aldatıyorsa, o tarafı düşünerek atmalıdır. Herkes kendi ayıbını, açığını ve günahını kendisi daha iyi bileceği için, attığı her bir taşla nefsinin, şehvi arzusunu, kendisini günaha sokan dürtülerine atmalıdır taşları !!!

* Kimden kime sığındığını fark etmelidir. “Racim” olan şeytandan, “Rahim” olan Allah’a sığındığını kavramalıdır.

=====

- Akıl ve nefis payı olmaksızın sadece Cenâb-ı Hak’ın emrine itaat ettiğin için bunu yaptığını niyet et. Sonra bu taşları atmakla, kendini İbrahim (a.s)’a benzettiğini düşün. Çünkü şeytan, o yerde İbrahim (a.s)’ın kalbine vesvese getirmek ve haccını şüpheye düşürmek ve kendisini isyan hususunda fitnelendirmek gâyesiyle görünmüştür. Bunun üzerine Cenâb-ı Hak, şeytanı kovmak ve ümitlerini kesmek için İbrahim kuluna şeytanı taşlamayı emir buyurdu. Ve bil ki, zâhirde taşları o çukurlara atmaktasın. Hakikatte ise, attığın taşlar şeytanın yüzüne çarpmaktadır. Ve o taşları atmakla şeytanın belini kırmış oluyorsun. Çünkü şeytanın belini ancak Allah’ın emrini, O’nun emri olduğu için yerine getirmek suretiyle, kırılabilir.

=====

- Şer, zulüm ve karanlık odaklarının yüzüne, taşlar savruluyor.
- Önce taş... Arafat’ta yaprak bile koparamayan eller, aczini ve iktidarsızlığını avucunda hissetmiştir.
- Eller şimdi, acziyle ve fakıyla Rabbinin “Kudret eline” rabtolup, öylece şeytanı recm etmektedir. Taş attıkça, eller paklaşır.

=====

Üç şeytanla birlikte benlik, tabiât ve âdetler taşlanılarak bunlara geri dönmek üzere uzaklaşırlar... Üç şeytanı taşlamak: Benlik, tabiat, âdetler.

KURBAN :

- Hz.İbrahim (a.s) adamayı öğretti insanlığa. **En değerli varlığını, En Büyük Olan’a adamayı.**
 - Kurban, Allah’a daha yakın olmak için “feda etmektir”. Hem de En değerli varlığını feda etmektir. Kurban, akılla değil aşkla izah edilir. Akıl olan tedbir düşünürken, aşık olan (aşkının) gereğini yapar. Hz. İbrahim’in (a.s) yaptığı gibi, oğlunu aşkına kurban eder... Dikkatli ol. Şeytan, seninde aklına girip aşkına ihanet etmen için çaba gösterecektir, unutma.
 - **Aslında herkes bir şeye Kurban olmuştur veya olacaktır. Kendini mutlaka bir şeye feda etmiştir veya edecektir.** Can taşıyan her varlığın kaderidir kurban olmak. Madem ki Kurban olacağız. Öyle ise şeytana ve şeytan yoluna kurban olmayalım. Allah’a ve Allah yoluna kurban olalım. Kurbanımızı keserken, kendi yerimize kurban ettiğimizi düşünerek o niyet ile keselim.
 - Ne yazık ki, çoğu aşağılık şeylere kurban olurlar veya edilirler. Kendi değerlerini kendi elleriyle beş paralık ederler. Kendilerini paraya, kadına, mala, makama, dünyalığa, şöhrete ... kurban ederek kendilerine yazık ederler.
- =====
- * Kurban, hac görevlerini yerine getirebilmenin şükrünü eda etmek için kesilmektedir. Sabır, savaş, şükür ve zafer. Arafat’ta bilgiye, Meş’ar da bilince, Mina’da aşka ve Cemerat’ta zafere kavuşan hacı, kurban hedyi (hediyesi) ile takvaya, takva ile de Allah’a ulaşmaktadır.
- =====
- Mina’dasın, İbrahim’in, İsmail’ini kurban yerine getirdin. **Senin İsmail’in kimdir veya nedir ?** Makamın mı? Onurun mu? Mevkiin mi? Mesleğin mi? Paran mı? Evin mi? Araban mı? Mâşukun mu? Ailen mi? İlmin mi? Maharetin mi? Elbisen mi? Adın mı? Şöhretin mi? Canın mı? Ruhun mu? Gençliğin mi? Güzelliğin mi? Her ne ise veya her kim ise, onu sen kendin Mina’ya getirmeli ve Kurban için seçmelisin.
 - Hak yolunda bütün her şeyden vazgeçilmelidir. Hayatının en aziz sevgi bağlarının, Hakk’a bağlanmana ve Hakk’la meşgul olmana engel teşkil etmemesi lazımdır. Evlada karşı aşırı ilgi / sevgi, kulu kendisiyle meşgul eder, Allah’ı zikretmekten alıkoymaz. İsmail, İbrahim’in aşırı ilgi / sevgi odağı olmuştu ve onun için vahiyle Hz.İbrahim’e “ kes ” denilmekle bundan yasaklanmıştır. (Yani ilgi ve alakayı kes denilmiştir.)
 - Senin İsmail’e karşı aşırı sevgin, ruhunu ve kalbini tamamen Hakk’ın aşkına vermene, engel teşkil eder.
 - **İsmail’i boğazlamaktan maksat İsmail sevgisini boğazlamaktır.** Böylelikle ki, Allah kestiğin koyunu kurban olarak kabul eder. İsmail yerine koyunu kesmek “kurban kesmek” iken, koyun olarak koyun kesmek, olsa olsa kasaplıktır.

- Aşka gönül koyup Hakk’ın özgür kulu olarak kurban yönelirsin, kararlı adımlarla İbrahim’in ayak izlerini takip edersin, bir elinde hayatının İsmail’i, diğer elinde iman bıçağın. Kurban kesme yerine varır, İsmail’i yere yatırır.
 - İnsan İsmail’inin bağından kurtulmakla iblis’i dize getirebilir, aksi taktirde olay tersine döner... “İsmail heyecanı” içinde olduğu müddetçe, İblis “Akabe” de iş başındadır ve dimdik ayakta.
 - Ey İbrahimî mücahid ! Unutma ki Zilhicce’nin 10. günü, “Fetih Bayramı” değil, “Kurban Bayramı”dır. İsmail’i kesip öldürmek, Haccın sonu değil, başlangıcıdır. Tevhid ordusu aşk ülkesine varmıştır. Tevhid ordusu, idealini gerçekleştirme yolunda İblis’in direniş üssünü yerle bir etmiş, Mina’da galip gelmiştir. Fakat, ey Tevhid mücahidleri ! İbrahimî zaferinden sonra silahı yere koymayın, şımarıp muzafferce yiyip içmelerle oyalanmayın. Yenilmiş olan düşmanın dirilme tehlikesi hala mevcuttur.
 - En büyük fetih ve zaferinle bile gurura kapılma ! Çünkü İbrahimleştikten sonra da tehlike içindesin ! İsmail’ini kestikten sonra dahi tehlikeydesin ! Zira İblis yedi renkli, yetmiş tuzaklı bir düşmandır ! Dün seni aldatmak için İsmail’in hayatını bahane ederken, bugün **İsmail’i boğazlamayı, senin gurur kaynağın yapabilir !** Öyleyse sürekli olarak “şeytan taşlama” halinde ol. Mina ülkesinde olduğun sürece her üç putu da taşı !..
 - “Kurban Bayramı”nı yap, ama “ Fetih / Zafer Bayramı ” nı yapma. İhram’ını çıkar, ama şeytan taşlamayı bırakma. Zafer “ Bir günde ” kazanılabilir, ancak kendini muzaffer sayarsan, birdenbire onu kaybedersin.
- =====
- Bil ki, Allah’ın emrini yapmaktaki O’na bir yakınlık vardır. Binaenaleyh en iyi kurbanı kesmeye dikkat et. Ve kurbanın her parçası ile Cenâb-ı Hak’ın senin bir parçanı ateşten âzât edeceğini ümit eyle.
- =====
- **Kâbe’nin seni karşılamasını istersen, Benliğini Mina’da kurban eden sen ol. (Mevlana)**
 - Kurban kesmek; kurbanın uzuvları karşılığı nefsin bütün uzuvlarının cehennemden kurtuluşunu, Rabbi’ne gidişinde riyazet ve mücahede bıçağı ile nefsin boğazladığını düşün.
 - Cemreleri taşlamak; kalpten vesveseleri, iç aleminde duyulan kötü sesleri ve dünyaya ait yersiz düşünceleri kovduğunu düşünmek içindir.
- =====
- Kurban... unutma ki, kestiğin yada kestirdiğin şey ne devedir, ne inek, ne koyun. Şehvetini, hevanı, hevesini ve iradeni boğazlayıp, O’nun rızasında fâni etmelisin! Kurban günü, bayram sabahı, O’ndan uzaklığın bitecek, O’nun yakınlığını kazanacaksın! Bayram öylece yürüyecek yüreğine...
 - Bayramın hemen öncesinde, helalden bile el çekmişken, şimdi ellerimiz serbest. Ellerinin de, ellerindekilerin de, elleriyle ettiklerinin de kendilerine ait olmadığını gösteren bir sınavdır Arefe ve bayram kesişmesi. Ramazan’da dilimizi bağlayan aynı emir, nasıl Ramazan’ın bayramında dilimizi çözmüşse, Arefe’de hacıların elini bağlayan emir, Kurbanın sabahında ellerini çözmüştür.
 - Şimdi baş: Bir gün önce kıl bile koparamayan eller, şimdi bir cana kıymaktadır. Demek, elleri ellerinde değil hacının, elindekiler de elinde değil. Can alıcı bir denemedir bu. Can sınavıdır.
 - Hacı, kurban kesmekle, “el” ile sembolleşen tüm haksız sahiplenmelerden, sahte mülk edinmelerden, ve “elde etme”lerden, “elde tutma”lardan, “ele geçirme”lerden de kesilmiş olur.
 - Bu “el sınavı”na hep birlikte dahil oluyoruz. Elimizi şerden keserek, elimizden kötülüğü savurarak, elimizle ettiklerimizi de, elde ettiklerimizi de ve ellerimizi de elimizden çıkarıyoruz ve böylece isteyen, sadece istemekten ibaret bir el olduğumuzu, varlığımızın her zerresiyle sadece bir dua olduğumuzu hatırlıyoruz. Orada dimdik durarak, benlikten el çekiyoruz, elimizi şerden kesiyoruz.

- Kurbanın, kurb ânına -yani Rabbine yakınlık vaktine- denk gelsin. Kurbanını keserken, **kurb ânını yakalamalısın.**
- Oruç, zamanda yaşanan bir kulluk sınavı, hac ise mekana mahsus bir kulluk sınavıdır. Oruçta nefis kul olarak Rabbi karşısındaki konumunu tashih ederken, hacda Rabbi ile yakınlaşmaya çağırılır. Dahası Rablerinin tek tek onlara olan yakınlığını hissetmeye çağırılır.
- Oruçlu Ramazan Bayramına dili çözülmüş olarak girer, Hacı ise Kurban Bayramına eli çözülmüş olarak girer.
- Kurban bayramı sabahı, hacıdan bir önceki gün yasaklananları yapması emredilir. Kıl koparamazken tıraş olması istenir. Bir yaş yaprağı bile koparması men edilmişken kurban kesmesi istenir. Eli çözülmüştür artık. Şeytanı taşlamaya da hak kazanmıştır.
- Hacı, kurban bayramının sabahına ferahlamış olarak girerek, sınavlarını geçmiş, engelleri aşmış olarak girer. Gün, kelimenin tam anlamıyla "Bayram"dır artık. Öylece kurban, "kurb"ânı olur, Rabbine "yakınlaşma" günü olur.

SAÇ KESME :

- Hacılar Saçlarını keserken, saç kesmekle birlikte içlerindeki övülme ve methedilme duygularını da keserler.
=====
- Saçını keserek "elde olan"ın, "elde kalan"ın, "elden gelen"in, yokluk, eksiklik ve kusur olduğunu, vücudun, varlığın, güzelliğin ve iyiliğin dua ile elde edilebileceğini idrak etmiş olurlar.
=====
- Tırnak kesmeyi terk: Kendinden oluşan fiillerin hakiki failinin Allah olduğunu fark etmektir !.

ZİYARET TAVAFI :

- * Nefsine, şehvetine ve şeytana karşı giriştiği sembolik savaşını kazanan muzaffer bir asker, gelip komutanına zaferini müjdelemesi gibi, Kâbe'ye gelen hacı da, Allah'ın huzuruna çıkarak bütün görevleri yerine getirdiğini bildirir. Arafat'ta mahşeri yaşamış ve marifete erişmiş, Mina'da malıyla, canıyla, kısaca bütün varlığıyla Allah'ın yolunda olduğunu göstermiş biri olarak, hayatının geri kalan kısmında da sürekli bu halde olacağını bu ziyaretinde bütün içtenliğiyle tekrar ifade eder. Kâbe'nin huzurunda Allah'a, "Kâlu Bela"da verdiği kul olma vaadini yerine getireceğine dair "tekrar söz verir".
- * Günlerdir devam eden, iman, itaat, teslimiyet, ahlak ve ibadetin her türlüşünün hem gönül, hem dille, hem fil, hem bedenle isbat edilmeye çalışıldığı çok yönlü bir operasyonun sonuç raporudur ziyaret tavafı... Şeytanı yenmiş, nefsinin dizginlemiş, günahlarından arınmış, imanını ve ahdini yenilemiş, kalbini her türlü olumsuz duygu ve düşüncelerden temizlemiş bir vaziyette "kabul edilmiştir" mührünü elde edebilme ümidiyle yapar ziyaret tavafını. Mevrur bir hac olduğu ümidi ile ve anadan doğduğu gibi günahsız olma inancı ile son dualarını yapar Kâbe'nin etekleri etrafında. Artık, her türlü kirden arınmış, iman, marifet, bilinç, sevgi ve takva ile donanmış tertemiz bir kalp ile yapar son tavaflarını...
- * **Veda tavafı; yenilediği sözüne mahşere kadar, sadık kalacağı niyet ve düşüncesiyle Kâbe'ye veda edişti.**
- * Hacda takva ile donanmış olanlar, beş vakit namazda hep Kâbe'ye yönelecekleri için aslında bedenlen ayrılışlar da kalpleri ile ondan ayrılmış olmayacaklardır. Önemli olan hacının, kutsal iklimde kazandıklarını kaybetmemesi ve bundan böyle verdiği söze aykırı bir hayat tarzına sürüklenmemesidir.
=====
- Ziyaret tavafı için Kâbe'ye gelip örtüsüne yapıştıklarında Allah'tan başkasından bağlarını koparırlar. O'na sarılıp yapıştıktan sonrada bir daha yaratıklardan herhangi birine sarılmazlar.
- Rabbi ona " teslim ol " demiş. O da "Alemlerin Rabbine teslim oldum" demişti. (Bakara 131)
=====
- Veda tavafıyla birlikte geldiğin yere dönmek, Hizmet için halkın arasına geri dönmektir.

SA'Y - ZEMZEM :

- Belirli bir hedefe ulaşmak için kişinin var gücünü harcamasına sa'y denir. Sa'y , Cihad'dır... Sa'y çalışmak demektir.

- Hacer'e bak ve hürriyeti öğren. Gerçek özgürlük, çölde su olamayacağını bile bile tabiatın katı engelini iman, aşk ve cihadla aşmaktır. Gerçek hürriyete ulaşmak isteyen için "imkansız" yoktur. Çünkü hürriyet "teshir" sırrını yakalamaktır yani eşyanın insanın emrine verildiği gerçeğini.
- Hürriyeti, Hacer gibi kullanmak tarihin akışına teslim olmak değil, tarihin akışını değiştirmeye aday olmak demektir. Gerçek kölelik tarihin akışına teslim olmak, gerçek özgürlük ise tarihin akışını değiştirecek bir irade ve eylem ortaya koymaktır.
- Aşığa imkansızlık yoktur. **İman ve aşk, en büyük imkandır.**
- Hiçbir imkan imanı ve aşkı meydana getirmez, ancak **iman ve aşk sınırsız imkanlar meydana getirir.**
- Sen Hacer'sin, sa'y yerini bu duygularla adımıyorsun. Yüreğin tıpkı Hacer'in yüreği gibi, ana yüreği gibi. İslam'ın susuz kalmış yitik çocuklarına, yürek dolusu imanı (suyu) taşımak için yapacağın ömürlük yürüyüşün, uzun yürüyüşün provası olacak bu adımlar.
- Sa'y (gidiş ve geliş) yedi keredir. **Yedi, yani sürekli ve sonsuzca.** Bir uzun yürüyüştür bu, suyu (imanı ve aşkı) arayıştır. İmanı ve aşkı umutla, umudu iman ve aşkla arayış... Yani sen sürekli iman ve aşkı bulmak umuduyla yürüyeceksin, Sa'y edeceksin. Her bitiş yeni bir başlangıç olacağı için hedefe varmak olmayacaktır. **Sa'y aslında bitmeyecektir, hayat boyu devam edecektir.**
- Sa'yi tamamladığında sen "suyu arayan adam", zemzemin başına gelip kana kana içmelisin. Hacer'in sevincini paylaşmalısın. Ne niyetine içersen iç, bil ki zemzem odur. Zemzem alın teridir, yürek teridir, zihin teridir. Zemzem ab-ı hayatı temsil eder. Sa'y bitiş, zemzem başlayıştır. Sa'y emek, zemzem ödüldür. Sa'y dünya, zemzem ahirettir. Sa'y salih amel, zemzem cennettir.
- **Şimdi artık İbrahim'i de olacak dünyanın, o da sensin.** İçindeki ve dışındaki tüm putları kırmak için baltanı bilemiş olarak döneceksin geldiğin diyara. Oraları da harem ilan edeceksin. Sen güvenlik ve özgürlük savaşçısı. Allah ile olan sözleşmeni yeniledin ve Artık sadece Allah içinsin !!!
=====
- * Sa'y, tıpkı Hacer validemizin kıvgın güneşin altında susuzluktan kıvranan biricik İsmail'ine (a.s) hayat verecek suyu arayışı gibi, bir arayıştır. Ve orada hacı, Hacer rolünü canlandıracaktır. Yedi defa canla, başla, telaşla, heyecanla arayacaktır, kendi İsmail'lerini kurtaracak olan o mana suyunu, âb-ı hayatı. Memleketinde bıraktığı ciğerparelerinin açlığını, susuzluğunu giderecek olan o hayat suyunu arayacaktır. Aylardır bir damla su görmediğinden çatlayıp paramparça olmuş toprak misali kafalarda, kalplerde açılan çatlakları kapatacak, orada ahlakı, maneviyatı, ilmi, hayrı, hakikati ve hizmeti yeşertecek, kısaca nesillerimize hayat verecek manevi Zemzem'i arayacak. Şayet İsmail'lerine âcilen bu suyu (âb-ı hayatı) bulamazsa, onların bedenleri yaşamaya devam etse dahi, çoğunun ruhu ölecektir.
- * Hz.Hacer'in İsmail'i, Cebrail'in (a.s) yerden çıkardığı su ile kurtulmuştu. Aynı şekilde bizim İsmail'lerimiz de Cebrail'in (a.s) getirdiği su ile, ama bu defa yerden değil semadan getirdiği âb-ı hayat ile yani Kur'an ile kurtulacaktır. O hakikat pınarından ne kadar içebilirse, Kur'an ahlakından ne kadar nasiplenebilirse, Kur'ânı ne kadar yaşayabilirse, susuzluğunu Allah'ın ayetleriyle ne kadar giderebilirse o oranda hayat bulacak, hem bedenleri, hem de ruhları yaşayacaktır.
- * "Zemzem, ne için içilirse, o yararı sağlar." Hadis meali. Zemzem içerken, "Allah'ım! Senden faydalı ilim, bol rızık ve her derde şifa istiyorum" diye dua edilir.
- * Hacer, su temin edebilecek birilerini görebilir miyim diye Safa ve Merve diye bilinen bu iki tepe arasında gidip gelir. İki tepe arasındaki vadiye indiği zaman çocuğunu göremediği için orayı koşarak geçer.
- * **Hacı**, tıpkı Hz. İbrahim (a.s) ile oğlu İsmail'in (a.s) Kâbe'yi ibadet için temizledikleri gibi, **tavaf ederken gönül evi olan kalbini takva ile tertemiz yapar.** Kalbinden kirleri yıkar, yakar, yok eder ve Zemzem suyuna gelir. Orada ise bu

defa o mübarek su ile midesini temizler. Bir daha haram lokma, şüpheli rızık girmeyecek hale gelinceye kadar arındırır. Nefsini, açgözlülüğünü doyuracak kadar içer. Haramdan beslenme hastalığına şifa verecek kadar, doyasıya içer. Tamahkar nefsi susuncaya, vicdanı takva kararını duyuncaya, ruhu onunla doyuncaya kadar içer. Böylece, hacdan sonra bir lokmada olsa, Zemzem'le pak eylediği midesini ifsad etmemeye, kazancını haramlarla kirletmemeye, çocuklarını haksız kazançla besletmemeye söz vererek içer bu arınma suyunu.

=====

- Hacer, âbidler ve zâhidler gibi, çocuğunun yanbaşıda oturarak mu'cize beklemez, gaybdan bir el uzansın da bir çözüm bulsun, gökten bir sofraya insin, cennetten bir nehir gelsin, tevekkül ihtiyacı gidersin diye bekleyip durmaz. Çocuğu "aşk'a emanet eder ve kendisi hemen Sa'ye başlar, koşuşturur.
 - İşte Ders !. "Su"yu bulmak, "Sa'y"le değil, aşkla bulmak. Sa'yden sonra, her ne kadar çalışarak ona ulaşmasında ey gönül, sen gücünün yettiği kadar çalış ! Çaba göster. Çünkü senden istenen Sa'y etmendir çalışmandır, sonuca ulaşman değil ... Sa'y et, tam bir iman, tam bir tevekkülle !
- =====
- O'nun kahrından kaçıp, O'nun lütfuna koşuyorsun. O'nun azabından, O'nun affına koşuyorsun. O'ndan yine O'na sığınıyorsun.
 - Sa'ydeki telaşın ve koşuşturmanın, Sultan'ın senin hakkındaki hükmünü beklemen gibidir. Korku ve ümit içinde gidip geliyorsun
- =====
- * Zemzem : Hakikat ilimlerine işaret eder... Zemzem içerken, marifetullah ilimlerini içmeyi niyet etmelidir.

Ek Bilgiler:

- Peygamber dahi olsa bedel ödemedi, var gücünü harcamadan, hak etmeden ilâhî yardımı elde edemeyeceğini, Mekke lisan-ı haliyle söylüyor.
 - Kur'an'ın dediği: " Siz Allah'a yardım ederseniz, Allah da size yardım eder" gerçeğini Mekke kendi diliyle söylüyor. Medine'nin yolunun muttatanına Hira'dan geçtiğini söylüyor. Mekke'sini Allah davası uğruna feda edenlere Allah'ın göz kulak olacağını söylüyor. Dinleyip duyabilecek yüreği olanlara, Mekke daha neler neler söylüyor.
 - Hac yaparak, Allah ile sözleşme yenilediğini Peygamber'imize (a.s.m) haber vermek için Medine'ye geliyorsun. Ziyaret amacın Muhammed'in (a.s.m) ordusunda bir asker olduğunu, firarda olmadığını başkomutanına haber vermek ve kendi hicretini yapmak için, kendi Medine'ni kurmak için, hedeflerine ulaşmak için, O'ndan (a.s.m) dua almak istiyorsun.
 - Peygamber'imizin evinden daha yakındır, ebu Cehil'in evi Kâbe'ye. Demek Kâbe'ye yakın olmak kişiye bir değer kazandırmıyor. Olabildiğimiz kadar, ruhen, kalben, hissen orada olmakla biz değer kazanıyoruz.
 - Siz, Bana verdiğiniz sözü tutun ki, Ben de size verdiğim sözü tutayım. (Ayet Meali)
 - Rabbimiz ! Bizi, kayıtsız şartsız Sana teslim olanlardan eyle. (Ayet meali)
 - Tevbe, " Dönmek, vazgeçmek, hatasını terk etmek" tir ki, sözden çok yaşayışla olur.
 - Kimi günahları için tevbe eder, kimi ibadetlerindeki eksiklik için, kimi edepte kusur ettiği için, kimi O'ndan gâfil olarak aldığı her nefes için, kimi O'nu hakıyla tanıyamadığı için tevbe eder. Kimi ... için, kimi ... için tevbe eder !!!
- =====
- İslam: " Allah'a doğru " gidiştir.
 - İbrahim gibi yaşa, kendi çağında "İman Kâbe'si"nin mimarı ol. Kavmini, uyuşuk hayat bataklığından, ölü hayattan, uyku rahatlığından, zulüm zilletinden ve cehaletin zulmetinden çıkarak harekete geçir, yön ver, Hacca davet et, tavafa getir.
 - Ve ey sadece O'na kulluk edeceğine ve O'nun dışındaki bütün ilahlara baş kaldıracığına dair Allah ile sözleşme yapmış olan hacı !.. Bu yeni sözleşme ile artık tağuta kulluk yapma; puta "kendi yonttuğun şeye" kul olma.
- =====
- "Peygamberler mezarlarında diri olup namaz kılarlar." Hadis-i Şerifi, Medine'de hatırından hiç çıkarma.

- Döndün, döndün ve döndün. Çokluktan birliğe döndün. Sonsuz bir helezonun içinde Bir olana yöneldin. Kâbe'nin insan denizinde Bir'e kâdın, Vahdet deryasına daldın. Artık " kıyıya dönmek olmaz."
- Külliyyen soyundun dünya elbiselerinden. Şimdiye kadar kendi kıymetinin ölçülerini bildiğin her şey, makam, mevki, milliyet, soy, sınıf, meslekten yana ne varsa hepsi ihramın beyaz yüzünde eriyip yok oldu. Herkesten uzakta, tek başına sadece Rabbine kul olduğunu belledin. Seni kıymetlendirecek tek şey, Rabbine kulluğun, yalnız " ve yalnız O'na kul olmaklıdır; bildin. Artık kulluktan dönmek olmaz."
- Bildin ki, O'na gidiyorsun, O'na gidicisin; O'na dönüyorsun, O'na dönücüsün. Artık "başkasına dönmek olmaz."
- Kâbe'ye vardın, kesret uçurumlarından geçtin, varlık dağlarını aştin, benlik dağına delip Rabbini buldun. Artık " düze dönmek olmaz."
- Kâbe'ye varıp, kible'ye dönerek, ben-merkezinin yöreğinden (tafafindan) çıkıp, **Rabbimizin rızası dairesinde bir tavafa girdin**. Tavaf ile, kendi başınılığı terk ettin, kendi heva ve hevesinin etrafında pervane olmaktan (tavaftan) vazgeçtin. Benliği aşip kulluğa erdin, çokluğu yırtıp birliğe eriştin. Yolculuğun ülkeni terk etmekle başladı, Kâbe'ye vardığında da kendini terk ettin. Aslının yokluk olduğunu bildin. Varlığının yoklukta olduğunu bildin. Varlığının ilkesini keşfettin. Artık " ilkenden dönmek olmaz."
- Arafat'ta 'ev'i terk ettin, 'komşu'ya vardın. "Bana ev değil komşu lazım" demiştin hani. 'Ev'i etrafında dönüp Sevgili'ye yakınlık uğruna, Kâbe'den ayrılp, O'na; Kâbe'den bile yakın olma saltanatına ulaştın. Dönüp durduğun insan helezonunun kıvrımlarında yok olup, vakfeye durdun, vakfeyle duruldun.. "ve varış Allah'adır." bildin. Kâbe'yi terk edip, Kâbe'yi kutsal eyleyene yanaştın. Mekke'ye sırtını döndün, Mekke'yi mübarek kılanla yüzleştin. Arafat'a koştu, yani "Allah'a firar ettin". Artık " eve dönmek olmaz."
- Arafat'tan boşalan kullara karıştın... Meş'ar'e doğru "ak"tın, aklandın. Kendini unutup, yalnız Allah'ı andın. O seni hiçbir derelerinde unutmayıp varlık düzüne çıkardığı gibi, O seni dalalet karanlığından hidayet nuruna yönelttiği gibi, sen de varlığını O'na adadın, hidayetle O'na yakîn kazandın. Hatırladın ki, "sen bundan önce unutulmuş da olabilir, dalalette de kalabilir." Hatırladın ki, "sen bir zamanlar anılmaya değer bir şey bile değildin." Meş'ar'e karanlık düştüğünde vardın. Gece boyu "üç karanlık içinde" bekletildiğin gibi bekledin. Gözünü dışarıdan içeriye çevirdin, yüzünü arzdan semaya döndürdün. Unutulmadın. Adın güzel insanların yanında anıldı. Yedi kat göklerde adamdan sayıldın. Artık " yüzünü yere dönmek olmaz."
- Mina'da emne erdin. Tıpkı haşır sabahı gibi yeniden dirildin. Meş'ar ile şuurlanıp mahşerin kalabalığına katıştın. "Geceyi gündüze kalbeden", "Güneşi döndüren", "Ayın ardı sıra güneşi getiren" ile yeniden, yeni yakınlıklara doğru yol aldın. Yine, yeni, yeniden yaratıldın. Artık " dünyaya dönmek olmaz."
- Hergün beş vakit döndüğümüz yeri belledin artık. Kibleni buldun artık ... Artık " kiblede dönmek olmaz."
- Elin bir yanda otu ve bir saç telini koparmaktan men edilirken, diğer yandan bir hayvanı boğazlamaya emredildin. Kan döktün, can aldın. **Anladın ki elin bile elinde değilmiş ve iraden de "O'nun elindeymiş"**. Öylece O'na ezelde verdiğin sözü yeniden hatırladın. Artık " sözden dönmek olmaz."
- Şeytanı taşıladığın elinle, Resûlullah'ın (a.s.m) mescidinde el bağladın. Attığın taşlarca şeytana nefret duyup, nefse ve hevaya baş kaldırdın ve Muhammed'e (a.s.m) muhabbeti arttırıp, biâtını tazeledin. Artık " biattan dönmek olmaz."
- Öteden beri hasretini çektiğin yere, ana yurduna varmakla, bir yakınlaşma duygusu yaşadın. Dünyada ki ilk ve asıl vatanına ulaştın. Baba'nın vatanında yaşadın. Şimdi sadece bedenine gelsin. Kalben, ruhen, hissen daima orada kalmalısın... Artık "gurbete dönmek olmaz."

- Şükret ki, Hac'dan döndün Artık şimdi sabret ki
"Hac'dan dönmek olmaz."

=====

- * Evet, Hac'cın birinci önemli hususu tüm geçmiş günâhlarından arınma. Günahlarınız afvoldu !.. Tüm negatif yükünüz sıfırlandı !.. Birinci yön olan «afvolma işlemi» ile birlikte birde «İkinci yönü» gerçekleştirebilmiş iseniz, yani Hacc-ı MEBRUR'a ulaşmış iseniz, sizde öyle bir idrak açılması oluşur ki, siz artık yaşam doğrultunuzu rotanızı ölümötesi değerler ve gerçekler istikâmetine düzeltirsiniz !.. Böylece artık sizde, ölümötesi yaşam değerlerini terketmek hali oluşmaz!.. Hırs, hased, kin, dedikodu, aldatma gibi sizi günaha sokucu (negatif yük getirici) hallerden kaçınırsınız. Ve Hacc-ı MEBRUR karşılığı olarak cennet ile mükâfatlanırsınız !..
- * « HACC-I MEBRUR'UN KARŞILIĞI ancak CENNETTİR » Hadis meali... Hac'da daha öylesine sırlar vardır ki, bunları yazmak mümkün değildir. HAC aklınızın alamıyacağı kadar muazzam ve çok yönlü bir ibadettir...
- * Hac'dan, yanlış şartlanmalar yüzünden geri kalmak, bir kişi için hayatının en büyük kaybı olacaktır !. imkanlarınız içinde elinize geçen ilk fırsatta Hacca gidiniz!.. Aksi halde öylesine pişmanlık duyacaksınız ki; bunun haddi hesabı yoktur !..